

№ 146 (20659) 2014-рэ илъэс ГЪУБДЖ ШЫШЪХЬЭІУМ и 12

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Тфэхъущтыр къыдэдгъэк**І**ышъущт

Тикъэралыгъо ищынэгъончъагъэ къзухъумэгъэным тегъэпсыхьэгъэ хэушъхьафыкіыгъэ экономическэ іофтхьабзэхэр зэхэщэгъэнхэм, ахэр гъэцэкіэгъэнхэм фэlорышіэщт унашъом УФ-м и Президентэу Владимир Путиныр 2014-рэ илъэсым шышъхьэіум и 7-м кіэтхагъ ыкіи ащ кіуачіэ иіэ хъугъэ. Ащ къыды-хэлъытагъэу мы мафэм къыщегъэжьагъэу Евросоюзым хэхьэрэ къэралыгъохэм, США-м, Австралием, Канадэ ыкіи Норвегием къащыдагъэкіырэ гъомылэпхъэ зырызхэр Урысыем къыращэщтхэп.

Урысые Федерацием и Президент къыгъэуцугъэ пшъэрылъыр гъэцэкlэгъэным пае къэралыгъом и Премьерминистрэу Д. Медведевыр Правительственнэ унашъом кlэтхэжьыгъ, Урысыем къыращэн зыфимытыщтхэ продукцием хэхьащтхэр гъэнэфагъэ хъугъэ. Урысые компаниехэм ыкlи ащ ицlыфхэм алъэныкъокlэ экономическэ санкциехэр зыштэгъэ къэралыгъохэр ары мыщ къыхиубытэхэрэр.

ЫпшъэкІэ зигугъу къэтшІыгъэ къэралыгъохэм джы къаращынхэ фитыщтхэп былымылыр, къолыр, нэкулъ зэфэшъхьафхэр ыкІи лым хэшІыкІыгьэ гьомылапхъэхэр, чэтыр, пцэжъыер, хым хэс къалыркъэщыр ыкІи моллюскхэр, щэр, щэхэкІхэр, къуаер, пхъэшъхьэ-мышъхьэ ыкІи хэтэрыкІ продукциер, дэжъые лъэпкъхэр. Ау кІэлэцыккухэм арагьэшхырэ гьомылапхъэхэр ыкІи таможеннэ хэбзэгъэуцугъэм къыдилъытэу тицІыфхэм мы къэралыгъохэм ежь-ежьырэу къащащэфыгъэ продукциер мыщ къыхиубытэхэрэп.

(ИкІэух я 3-рэ н. ит).

Украинэм къикlыжьыгъэхэм пенсие ятыгъэным ехьылlагъ

Украинэм къикІыжьхи тихэгьэгу къэкощыжьыгьэхэр пенсие ІофхэмкІэ зэрыгъозэнхэ алъэкІыщт тхылъ Урысыем пенсиехэмкІэ и Фонд къыгъэхьазырыгъ. Ащ къызэрэщыдэльытагъэмкІэ, Урысыем ихэбзэгъэуцугъэ диштэу ыпшъэкІэ зигугъу къэтшІыгъэхэм пенсие афагъэуцущтар зэлъытыгъэр ахэм статусэу яІэр ары.

Тихэгъэгу ицІыфхэу Украинэм щыпсэущтыгьэхэу Урысыем къэзыгьэзэжьыгьэхэм Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцугъэ

диштэу пенсие аратынымкіэ фитыныгъэ икъу яі.

Украинэм иціыфхэу тихэгъэгу къэкощыжьыгъэхэм пенсие афагъэуцун залъэкіыштыр Урысыем ренэу щыпсэухэ зыхъукіэ ары. «Вид на жительство» зыфиіорэ тхылъэу Урысыем кощын іофхэмкіэ и Федеральнэ къулыкъу ичіыпіэ органхэм къаратыхэрэмкіэ ар къагъэшъыпкъэжьын фае.

Зышъхьэ къезыхьыжьэжьыгьэм истатус тихэгьэгу зыщыратыгьэхэм фитыныгьэ я Урысыем щыпсэухэрэм афэдэ къа-

бзэу а статусым ипіальэ емы-кіыфэ пенсие къаратынэу.

Іэкіыб къэралыгьохэм ащыпсэущтыгьэхэу піальэ горэкіэ тихэгьэгу шъхьэегьэзыпіэ щызыгьотыгьэхэм пенсие къаратынымкіэ фитыныгьэ яіэп.

Украинэм къикіыжьыгъэхэм урысые пенсие афэгъэуцугъэнымкіэ ищыкіэгъэ документхэр, 2014-рэ илъэсым мэлылъфэгъум и 1-м къыщегъэжьагъэу тихэгъэгу щагъэуцугъэ пенсиер зыфэдизыр мы тхылъым щыгъэнэфагъэх.

О СОЦИАЛЬНЭ ІОФЫГЪОХЭР

Унэгъо 300-м ехъумэ адеlагъэх

Тызхэт илъэсым пыкіыгъэ уахътэм къыкіоці республикэ бюджетым къыхахырэ ахъщэмкіэ іэпыіэгъу афэхъугъэх чіыпіэ къин ит унэгъо 329-мэ.

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымкІэ ыкІи социальнэ хэхьоныгьэмкІэ и Министерствэ ипресс-къулыкъу къызэриІорэмкІэ, ащ фэдэ ІэпыІэгъум сомэмиллиони 5,4-рэ фэдиз пэІуагъэхьагъ. Мы министерствэм щызэхэщэгъэ Комиссиеу къулыкъу зэфэшъхьафхэм ялІыкІохэр зыхахьэрэм изичэзыу

зэхэсыгьо льэlу тхыль 51-мэ ахэпльагь ыкlи ахэр кьэзытыгьэхэм гумэкlыгьоу яlэхэр зызэхафыхэм ыуж зэкlэми зэтыгьо ахъщэ lэпыlэгъу аратыгь, республикэ бюджетым щыщэу сомэ мин 922-рэ ахэм апэlухьагъ.

Шъугу къэдгъэкlыжьын, мыщ фэдэ зэтыгъо социальнэ lэпы-

Іэгъу зэратыхэрэм, хэбзэгъэуцугъэм къызэрэдилъытэрэмкіэ, машіом е нэмыкі ошіэ-дэмышіэ тхьамыкіагъом зэрар зэригъэшіыгъэхэр, еіэзэнхэм фэші нэмыкі регион агъэкіонхэ фаеу хъухэрэр, іоф зышіэу унагъом исыгъэр дунаим ехыжьыгъэу, лэжьэн зиамал зэрымысыжь унагъохэр, ахэм афэдэхэу ізээгъу уцхэр е нэмыкі медицинэ пкъыгъо гъэнэфагъэхэр зищыкіагъэхэр къызэрэхиубы-

(Тикорр.).

Илъэсыкіэ еджэгъум ехъулізу хэм апэіухьащт. Еджапіэ машіо къашымыхъуным е

Хабзэ зэрэхьугъэу, илъэсыкіэ еджэгъум изыфэгъэхьазырын еджапіэхэм гъэмафэр къэмысызэ рагъажьэ. Еджэпіэ унэм игъэцэкіэжьын закъоп ащ хахьэрэр, анахь мэхьанэ иіэми, анахь охътаби ахъщаби пэюхьэми. Илъэсыкіэ еджэгъум ехъулізу спорт іэмэ-псымэхэр, егъэджэнымкіэ нэрылъэгъу іэпыіэгъухэр, компьютернэ техникэр, нэмыкі пкъыгъохэр ащэфых. А зэпстэури илъэсыкіэ еджэгъум изыфэгъэхьазырын епхыгъэ іофтхьабзэхэм къахеубытэ.

Непэ АР-м зэкІэмкІи къэралыгъо ыкІи муниципальнэ еджэпІи 148-рэ, ахэм якъутэмэ 11-рэ итых. АР-м гъэсэныгъэмрэ шІэныгьэмрэкІэ и Министерствэ еджапізжым ягьэцэкізжым ыкіи ятехническэ лъыплъэнкІэ иотдел ипащэу ЛІыунэе Аслъан къызэриІуагъэмкІэ, икІыгъэ илъэсым гъэсэныгъэм исистемэ гъэкІэжьыгъэным къыхиубытэрэ Іофтхьабзэхэм апэlухьанэу къатlупщыгъэ ахъщэмкІэ еджэпІабэмэ гъэцэкІэжьын куухэр ащыкІуагъэх. Ау джыри республикэм чеджапізхэм ащыщхэм гьэцэкіэжьынхэр зищык агъэхэр ахэт. Ащ фэдэу Адыгеим иеджэпІэ 41-мэ яунашъхьэхэр зэблэхъугъэнхэ е гъэцэкІэжьыгъэнхэ фае. ЕджэпІэ 29-мэ яшъхьангъупчъэхэр зэкІэри е ахэлъхэм ащыщхэр зэблэхъугъэнхэу щыт. ЕджэпІэ 33-мэ япсыунэхэр къагъэфабэхэрэп.

Ащ фэдэу муниципалитетхэм-кlэ Іофыгьошхоу щыт спортзал-хэм яшІынэу ахъщэшхо зыпэlу-хьащтыр. Непэ еджэпІэ 39-мэ спортзалхэр яІэхэп. МашІо къэ-хъумэ макъэ зэрэбгьэІущт системэхэр министерствэм епхыгъэ еджапІэхэм зэкІэми ащыгъэпсыгъэх.

ИлъэсыкІэ еджэгъум зыфытырагъэпсыхьаным пэlухьанэу муниципальнэ образованиехэм апае бюджетым сомэ миллион 22-рэ мин 740-рэ къыдилъытагъ. Ащ щыщэу миллион 12-м ехъурэр гъэцэкІэжьын ІофшІэн-

хэм апэlухьащт. Еджапlэхэм машlо къащымыхъуным е ащ зыкъиlэтмэ, макъэ зэрэбгъэ-lущт псэуалъэхэм апэlухьащт сомэ миллиони 4-рэ мин 700-рэ афатlупщыгъ. Терроризмэм пэуцужьыгъэным тегъэпсыхьэгъэ lофтхьабзэхэм апае сомэ миллиони 2-рэ мин 372-рэ, псэолъэ зэфэшъхьафхэм якъэщэфын пэlухьанэу сомэ миллионищым ехъу ыкlи нэмыкl lофтхьабзэхэм апае сомэ мин 553-рэ еджапlэхэм афатlупщыщт.

АР-м гъэсэныгъэмрэ шlэныгъэмрэкlэ и Министерствэ хэхьэрэ еджапlэхэр илъэсыкlэ еджэгъум фэгъэхьазырыгъэнхэм пае республикэ бюджетым сомэмиллиони 5-рэ мин 980-рэ къыдилъытагъ. Ащ щыщэу миллиони 4-рэ мин 980-р гъэцэкlэжьын lофшlэнхэм апэlухьащт, псэуалъэхэм ящэфын сомэ миллион тырагъэкlодэщт.

Республикэм игурыт еджэпіэ 12-мэ ыкіи сэнэхьат зыщызэрагьэгьотырэ гурыт еджэпіитіумэ сэкъатныгъэ зиіэхэр ащеджэнхэу амал яіэным пае сомэмиллион 14 афатіупщыщт. Ащщыщэу миллиони 9-рэ мин 377-р федеральнэ бюджетым къыхэкіыщт, миллиони 3-рэ мин 760-р муниципальнэ бюджетхэм ыкіи зы миллион республикэ бюджетым афатіупщыщт.

АР-м гъэсэныгъэмрэ шІэныгъэмрэкІэ и Министерствэ Урысыем ошІэ-дэмышІэ ІофхэмкІэ, хэгъэгу кІоцІ ІофхэмкІэ иминистерствэхэм, ЩынэгъончъэнымкІэ Федеральнэ къулыкъумыкІи Роспотребнадзорым яліыкІохэр зыхэт комиссие зэхищагъ. Ахэм ауплъэкІущт къэралыгъо ыкІи муниципальнэ еджапІэхэр илъэсыкІэ еджэгъум зэрэфэхьазырхэр.

Министерствэм иліыкіо къызэриіорэмкіэ, шышъхьэіум и 1-м ехъулізу районхэм ыкіи къалэхэм межведомственнэ комиссиехэу еджапіэхэр зыуплъэкіущтхэр ащызэхащагъэх. Ахэм яуплъэкіун іофшіэнхэм ауж актхэм акіэтхэщтых.

СИХЪУ Гощнагъу.

Очыл ныбжьыкІэхэм афызэхащагъ

Яшіэныгъэхэм зыщахагъэхъорэ Іофтхьабзэхэм ахэлэжьэнхэр Адыгэ Республикэм иочылхэм шэнышіу афэхъугъ. Хьыкумым Іофыр зэхифы зыхъукіз очылыр ащ къызэрэщыгущыіэн фэе шіыкіэм фэгъэхьыгъагъ мы мафэхэм Мыекъуапэ щыкіогъэ семинарыр. Іофшіэкіз амалэу ізкізлъымкіз республикэм иочыл ныбжьыкізхэм адэгощагъ, мы сэнэхьатым ишъэфхэр къафиіотагъэх Урысыем иочылхэм я Федеральнэ палатэ ивице-президенту, къзралыгъо юридическэ университетзу Москва дэтым адвокатурэмрэ нотариатымрэкіз икафедрэ идоцентзу, адвокатурэм иинститут ипащуу Светлана Володинар.

Егъэджэнхэм ахэлэжьагъэхэм янахьыбэр очыл ныбжьыкІэх. Хьыкумым зэхифырэ Іофым псалъэ къыщашІы зыхъукІэ анахьэу анаІэ зытырагьэтын фэе лъэныкъохэр ары Іофыгьо шъхьаюу ахэр зытегущывагъэхэр. Ижъырэ лъэхъаным къыщегъэжьагъэу джырэ уахътэм нэс дунаим щызэлъашІэрэ ораторхэм, очылхэм яІофшІэн зэрэзэхащэщтыгъэр, непэ ар зэрэщытыр ящысэу республикэм иочыл ныбжьыкІэхэм упчІэхэр атынхэм зыфагьэсагь, ащкІэ Москва къикІыгьэ хьакІэр яупчІэжьэгъугъ.

Джырэ уахътэм диштэу очыл-

-е ее нешахе нешфо нех фаер С. Володинам къыхигъэщыгъ. Хьыкумым Іофыр зэхифы зыхъукІэ зэдэгущыІэгъу кІыхьэхэр ыпэкІэ агъэфедэщтыгъэмэ, непэрэ щы ак Іэм мэхьанэ зиІэ упчІэ кІэкІ бгьэуцуныр, ащ къикІырэр къыбгуры-Іоныр, жэбзэ дахэ піульэу ар цІыфхэм алъыбгъэІэсыныр анахь шъхьајзу мэхъух. Джащ фэдэу къыухъумэрэ цІыфым ипсихологическэ зытет очылым къыгурыІон, ащ цыхьэ къызфыригъэшІын фае. Джащыгъум Іофэу зэхафырэм изэфэхьысыжьхэм нэбгыритІуми шІуагъэ къафихьыщт.

— Хэбзэгъэуцугъэу тиlэм ренэу зэхъокlыныгъэхэр фэхъух, ар къыдилъытэзэ, очылым шlэныгъэу lэкlэлъхэм мафэ къэс ахигъэхъон фае. Ащ фэlорышlэщт хэушъхьафыкlыгъэ тхылъхэр мы аужырэ илъэсхэм тикъэралыгъо мымакlэу къыщыдэкlыгъэх, джащ фэдэу Интернетым иамалхэри къызфэжъугъэфедэнхэ шъулъэкlыщт, — къыlуагъ Светлана Володинам очыл ныбжьыкlэхэм закъыфигъазэзэ.

Мы мэфэ дэдэм Москва къикыгъэ хьакіэр АР-м и Адвокатскэ палатэ иквалификационнэ комиссиерэ и Советрэ яліыкіохэм аlукіагъ. Палатэм ипрезидентэу Мамый Алый къэгущыізээ шіогъэшхо къэзытыгъэ семинарыр зэхэзыщэгъэ С. Володинам рэзэныгъэ гущыіэхэр пигъохыгъэх. Адыгеим иочыл ныбжьыкіэхэм яшіэныгъэхэм ахагъэхъоным фэші Палатэм іофэу ыгъэцакіэрэм ар кіэкізу къыщыуцугъ.

Семинарым хэлэжьагьэхэр нэмыкі Іофыгьохэми атегущы-Іагьэх, япшъэрыльхэр нахь тэрэзэу агьэцэкіэным, ыпкіэ хэмыльэу юридическэ Іэпыіэгьу ціыфхэм арагьэгьотыным афэші анахьэу анаіэ зытырагьэтын фэе льэныкьохэр агьэнэфагьэх, тапэкіи мыщ фэдэ семинархэр зэхащэхэзэ ашіынэу зэдаштагь.

> AP-м и Адвокатскэ палатэ ипресс-къулыкъу

Интернет-конференцие щы І эщт А.Я. Осокин

Адыгэ Республикэм и Конституционнэ хьыкум Адыгэ Республикэм Уполномоченнэхэмкіэ иинститут дишіыгъэ зэзэгъыныгъэм диштэу, ціыфхэм яконституционнэ фитыныгъэхэмрэ яшъхьафитыныгъэрэ якъэухъумэнкіэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо къулыкъухэм іоф зэрашіэрэм фэгъэхьыгъэ интернет-конференцие 2014-рэ илъэсым иіоныгъо мазэ щыіэщт. Пшъэдэкіыжьэу ыхьырэмкіэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зиіэ обществэу «Компаниеу АПИ «Гарант» зыфиіорэр ащкіэ Іэпыіэгъу къафэ-хъущт.

Интернет-конференцием-кіз гухэлъзу яіэр республи-кэм щыпсэухэрэм хабзэм ылъэныкъокіз яшізныгъэ зыкъегъзізтыгъэныр, ціыфхэм яконституционнэ фитыныгъэхэмрэ яшъхьафитыныгъэрэ нахышіоу къзухъумэгъэнхэр, ыпкіз зыхэмылъ юридическэ

ІэпыІэгьу ахэм ягьэгьотыгьэ-

ныр ары.
Интернет-конференцием хэлэжьэщтых Адыгэ Республикэм и Конституционнэ хьыкум и Тхьаматэу А.К.
Лъэхъэтыкъор, цІыфым ифитыныгъэхэмкІэ Уполномоченну Адыгэ Республикэм щыІэ

А.Я. Осокиныр, предпринимательхэм яфитыныгъэхэм якъэухъумэнкіэ Уполномоченну Адыгэ Республикэм щыіз В.Хь. Зэфэсыр, сабыим ифитыныгъэхэмкіэ Уполномоченну Адыгэ Республикэм щыіз А.Б. Ивашиныр.

Интернет-конференцием изэхэщэнкіэ видеоанонсыр «Компаниеу АПИ «Гарант» зыфиіорэм исайтэу www. арідагапt.ru зыфиіорэм ыкіи федеральнэ информационнэ-хэбзэ порталэу www. дагапt.ru зыфиіорэм къарагъэхьагъ.

Интернет-конференцием хэлэжьэщтхэм шъуиупчlэхэр сайтэу www.apigarant.ru зыфиlорэмкlэ е электрон почтэу gov@apigarant.ru зыфиlорэмкlэ 2014-рэ илъэсым шышъхьэlум и 31-м нэс аlэкlэжъугъэхьан шъулъэкlыщт.

ЗЕКІОНЫР

Адыгеир къакlохэрэм агу рехьы

хьэми, кІымафэми

зызщыбгъэпсэфын

чІыпІэхэр тиІэх. Зе-

кІоным изэхэшэн фэ-

гъэзэгъэ Іофшіапіэхэм

ипъэсныкъом ягъэхъа-

ЦІыфхэм языгъэпсэфыгьо уахът. Чыжьэу умыкІоми, гупсэфэу зызщыбгъэпсэфын ыкІи республикэм ичІыпІэ пахэхэр зыщыплъэгъун плъэкІынэу тэ тиІэри макІэп. Адыгеим зыгъэпсэфакіо къэкіорэ цІыфхэм япчъагъи илъэс къэс хэхъо. Апэрэ илъэсныкъом ар мини 100-м ехъугъ. Адыгэ Республикэм зекІонымкІэ ыкІи зыгъэпсэфыпІэхэмкІэ и Комитет ипащэхэм илъэсым ыкІэ нэс нэбгырэ мин 500 фэдиз тиреспубликэ къеблэгъэнэу къалъытэ. Гугъапіэхэри щыіэх.

Тикъушъхьэхэм зыгъэпсэфыпІэ зэфэшъхьафхэм япчъагъэ ащахагъахъо. Гъэмафэм имызакъоу, бжы-

Нахьыбэу Адыгеим зыщызыгъэпсэфынэу къакІохэрэр къытпэблэгъэ Краснодар ыкІи Ставрополь крайхэм ащыпсэурэ цІыфхэр ары. Ау, специалистхэм зэрэхагьэунэфыкІырэмкІэ, тиреспубликэ нахьыбэмэ зэлъашІэ хъугъэ, зыгъэпсэфакіохэм яфэіо-фашІэхэр зэрагъэцакІэхэрэм уегъэразэ, зыгъэпсэфыпІэхэм ахэхъо.

Джынэс Адыгеим а зы уахътэм нэбгырэ мини 4,5-рэ къыщыу-цунхэ алъэкlыщтыгъэмэ, джы мини 5,2-м зы щ агъэпсэфын алъэкlы. Хьакlэщхэм япчъагъэ зэрэхагъахъорэр нэрылъэгъу.

Хьакіэхэр къызхагьэлэжьэхэрэ ціыф зэхэхьэ гъэшіэгьонхэр республикэм щызэхащэхэу рагъэжьагъ. Адыгеим пэчыжьэ псэупіэхэм къарыкіыгьэхэм ахэр ашіогьэшіэгьоных, адыгэ шхынхэр, джэгукіэхэр, шъуашэхэр агу рехьых.

(Тикорр.).

Укlaкloр къаубытыгъ

УФ-м хэгъэгу кіоці Іофхэмкіэ и Министерствэ иотделэу Мыекъопэ районым щыіэм иуголовнэ розыск икъулыкъушіэхэм зэхащэгъэ оперативнэ-лъыхъон Іофтхьабзэхэм яшіуагъэкіэ, бзэджэшіэгъэ хьылъэ зезыхьэгъэ хъулъфыгъэр сыхьат заулэм къыкіоці къаубытын алъэкіыгъ.

ХэбзэухъумакІохэм зэрагьэунэфыгьэмкІэ, зыдэпсэурэ бзылъфыгьэм шьобж хьылъэхэр зэрэтырищагьэхэм къыхэкІыкІэ, ащ идунай ыхъожьыгь.

 купым бзэджэшІагъэм лъапсэу фэхъугъэри, ар зезыхьагъэу зэгуцафэхэрэри такъикъ заулэкІэ ыгъэунэфыгъ. Илъэс 27-рэ зыныбжь

хъулъфыгъэу ыпэкіэ хьапсым дэсыгъэр сыхьатым къыкіоці зыдэщыіэр къыхагъэщыгъ ыкіи къаубытыгъ. Полицием икъулыкъушіэхэм упчізу ратыхэрэм джэуап къаритыжьызэ, ышіагъэм ар еуцоліэжьыгъ.

КъызэрэнэфагъэмкІэ, ыпэ-

рэ пчыхьэм зэдэпсэурэ нэбгыритІумрэ янэІосэ хъулъфыгъэмрэ зэдешъуагъэх, нэужым бысымыр чъыенэу гьолъыжьыгъэ. Сыхьат заулэ тешІагъэу къызыхэущыкІым зыдэпсэурэ бзылъфыгъэри, хьакІ у я Іагьэри унэм ригьотагъэхэп. ТІэкІу тешІагъэу бзылъфыгъэр къыгъотыгъ, ар ыгъэсэнэу ыІозэ заулэрэ еуагъ. Ау ыкІуачІэ рихьылащи, шъобж хыылъэхэр тырищагъэх, джащ ыпкъ къикІыкІэ ащ идунай ыхъожьыгъ.

Хэбзэгъэуцугъэр зыукъуагъэхэр охътэ гъэнэфагъэм зыщаlыгъыхэрэ чlыпlэм джырэ уахътэм бзэджашlэр дэс, ащ ылъэныкъокlэ Адыгеим иследственнэ къулыкъухэм уголовнэ loф къызэlуахыгъ, зэхэфынхэр макlox.

Тфэхъущтыр къыдэдгъэк Іышъущт

(Апэрэ нэкіуб. къыщежьэ).

Зигугъу къэтшіыгъэ Іэкіыб къэралхэр мы Іофыгъом нахь тэрэзэу къекіуаліэхэу, Урысыем анэіу къыфагъэзэжьмэ, илъэс піалъэу аштагъэм хэплъэжьынхэ ыкіи нахь макіэ ашіын алъэкіыщт.

— Мыщ фэдэ унашъоу щыІэр ежь ышъхьэкІэ зыгъэфедэн, федэ къыхэзыгъэкІын гухэлъ зиІэ пстэуми пхъашэу тадэзекІощт, пшъэдэкІыжь гьэнэфагьэ ахьыщт, — къыІуагъ Д. Медведевым. — Мэкъу-мэщымкІэ, экономикэ хэхъоныгъэмкІэ министерствэхэр, монополием пэшІуекІорэ федеральнэ къулыкъур зэгъусэхэу сатыушІыпІэ сетьхэм ялыкІохэм Іоф зэрадашІэщт шІыкІэхэр агъэнэфэнхэ, охътэ кlэкlым къыкlоцІ гъомылапхъэхэу тикъэралыгъо къырамыщэжьыхэрэм ачІыпІэ нэмыкІхэр къагъотынхэ фае, ащ имызакъоу уасэхэм зыкъамыІэтыным анаlэ тырагъэтыныр пшъэрылъ шъхьаІ.

Мыщ фэдэ екіоліакіэм шіуа-

кІыщт. Тикъэралыгъо къыщыдагъэкІырэ гъомылапхъэхэр тибэдзэрхэм, тучанхэм нахьыбэу къазэратехьащтхэм сицыхьэ телъ, — къыІуагъ УФ-м и Премьер-министрэ.

Сатыу-экономикэ ыкlи политикэ Іофыгьохэм альэныкъокlэ Китаир Урысыем игъусэ шъхьа-Ізу щыт. 2013-рэ ильэсым къэралыгъуитlур зэгъусэхэу зэкlэмкlи сомэ миллиард 89-рэ зытефэгъэ сатыу зэдашІыгь, — Китай-урысые электроннэсатыу компаниеу «Баожун» итаможеннэ уплъэкlун проектыр зэрагъэпсыгъэм фэгъэхынгъэ Іофтхьабзэр ыпшъэкlэ зигугъу къэтшlыгъэ уездым мэфэкl шъыпкъэм тету щыкlощт. Джы зэрэхъурэмкlэ, хэтэрыкl-

апэрэ площадкэр уездэу «Дун-

нин» зыфиlорэм къыщызэlya-

фэкі шъыпкъэм тету щыкющт. Джы зэрэхъурэмкіэ, хэтэрыкі-хэр ыкіи пхъэшъхьэ-мышъхьэ-хэр занкізу Урысыем іэкіэдгъэ-хьанхэ тлъэкіыщт, — къыіуагъ Китаим ипровинциеу «Хайлунцзян» зыфиюрэм экономикэмкіэ и Ассоциацие ипащэу Чжан Чуньцзяо. «Урысые гъэзетым» мыщ фэгъэхьыгъэ къэбарыр къи-

хьагъ.

Мы чІыпІэр пхъэшъхьэ-мышъхьэхэр ыкіи хэтэрыкіхэр къызыращэлІэщтхэ, уасэхэр зыщагьэнэфэщтхэ гупчэу хъущт. ЗэдакІоу зыщащэщт бэдзэрым чІыпІэ квадратнэ метрэ мин 70-рэ фэдиз къызэлъеубыты, шэпхъакізу щыізхэм адиштэу гьэтыльыпІэхэр гьэпсыгьэх, гьэучъы алъэхэмки, нэмык псэуалъэхэмкІи зэтегъэпсыхьагъэу щыт. Таможнем зэриуплъэкІущт уахътэри нахь мэкlэщт, видеор къызфагъэфедэзэ, чэщи, мафи бэдзэрым лъыплъэщтых. Инвестициеу проектым къыхалъхьащтыр юань миллион пчъагъэ мэхъу.

Экспертхэм зэралъытэрэмкіэ, Іэкіыб къэралхэм ащыщхэм япродуктхэр тикъэралыгъо къыращэнхэ фимытхэу зэрашыгъэм Урысыем и Къыблэ шъолъыр имэкъумэщышіэхэмкіэ ишіогъэшхо къэкіонэу ары.

Мэкъумэщ хъызмэтым ыкlи мэкъумэщ кооперативхэм я Ассоциацие исовет итхьаматэу

Вячеслав Телегиным къызэри-Іорэмкіэ, УФ-м и Президент унашъоу ышІыгьэр игъо шъыпкъэу щыт, урысые фермерхэм яІофшІэн ащ къыгъэпсынкІэщт. Продуктхэр анахьыбэу къыдэзыгъэкІыхэрэм ащыщхэу къыхигъэщыгъэхэр Астрахань хэкур, Къалмыкъ Республикэр, Ставрополь ыкІи Краснодар крайхэр арых. Ассоциацием уплъэкlунэу ышІыгъэхэм къызэрагьэльэгьуагьэмкІэ, Урысыем ибэдзэрхэм ащащэрэ пхъэшъхьэ-мышъхьэхэр, хэтэрыкІхэр, лэжьыгъэр, лыр нахьыбэу къыздыращырэр мы ыпшъэкІэ зигугъу къэтшІыгъэ шъолъырхэр арых.

— Бизнес цыкіум пылъхэмкіэ мыр гугъапізу щыт. Сыда піомэ продукциер нахьыбэу (Астрахань хэкум фэдэ шъольыр зырызхэм процент 90-м кіахьэу) къыдэзыгъэкіыхэрэр бизнес цыкіум пылъхэр арых, арышъ, къэралыгъом иіэпыіэгъу мыхэм ящыкіэгъэ шъыпкъэу щыт. Анахьэу анаіэ зытыра-

ралыгъохэм ачіыпіэ Бразилием, Аргентинэм, Уругвай, Парагвай япродукцие Урысыем къыращэнхэ зэралъэкіыщтыр. Мэкъумэщ хъызмэтым ылъэныкъокіэ мы къэралыгъохэм хэхьоныгъэхэр ашіых. Арэу щытми, УФ-м и Правительствэ анахьэу ынаіэ зытыригъэтыщтыр урысые мэкъумэщ хъызмэтым къыдигъэкіырэ продукциер ары.

В. Телегиным зэрильытэрэмкіэ, Урысыем къыщагъэкіырэ хэтэрыкіхэм, картошкэм, пхъэшъхьэ-мышъхьэхэм янахьыбэр амыщэшъухэу ашіокіодых е осэ макіэмкіэ Іуагъэкіых.

Адыгэ Республикэр пштэмэ, непэ мы льэныкъомкіз Іофхэм язытет зыпкъ итэу щыт. Бэдзэрхэм, сатыушіыпіз гупчэхэм, тучанхэм икъоу гьомылапхьэхэр ательых, ахэм ауасэ дэкіоягьэп. Джащ фэдэу мыгъэ республикэм лэжьыгъэ бэгъуагъэ къыхьыжьыгъ, ціыфхэм ежь яхэтэрыкіхэри къагъэкіых, былымышъхьэхэм ахагъэхъо-

гъэтын фаер переработкэ зышырэ кооперативхэм продукциер ІуагъэкІынымкІэ яфэІофашІэхэр афэгъэпсынкІэгъэныр ары, — elo B. Телегиным.

Джащ фэдэу экспертым зэрилъытэрэмкіэ, іэкіыбым къыращырэ лыр нахь макіэ зыхьукіэ, ащ ыуаси хэхьон ылъэкіыщт. Етіани къэіогъэн фае, санкцие зытыралъхьэгъэ къэ-

нымкіэ фермерхэм, мэкъумэщ хъызмэтшіапіэхэм амалышіухэр аіэкіэлъых, ащкіэ къэралыгъор іэпыіэгъу къафэхъу, субсидиехэр, чіыфэхэр къаретых. А зэкіэри къыдэплъытэмэ, республикэм ищыкіэгъэ гъомылапхъэхэр икъу фэдизэу къызэрэіэкіэхьащтым уицыхьэ тебгъэлъы хъущт.

КІАРЭ Фатим.

гъэ къытынэу УФ-м и Правительствэ ежэ. Анахьэу зиюф дэгъу хъунэу ылъытэрэр къэралыгъом имэкъумэщышІэхэр арых.

— Тикъэралыгъо къыщыдагъэк на продукциер Урысые сатыушныпно сетьхэм арамыгъэк на продукциер урысые сеть уральхэр къытна уральхэр къытна уральхэр къытна уральхэр къытна уральхэр къытна уральхэр на уральхэр из урысыем къыращахэрэм япчъагъэ хэхъон ылъэ-

ащ къыхэкІэу Китаир Урысыем исатыу гъусэ инхэм зэу ащыщ хъугъэ. ГъэрекІо къэралыгъуитум япащэхэм пшъэрылъ зыфагъэуцужьыгъагъ инвестицие къэкІуапІэхэр нахьыбэ шІыгьэнхэу ыкІи 2020-рэ илъэсым нэс доллар миллиард 200-м нэсэу бгъуитІум сатыу зэдашІынэу. Ащ къыпкъырыкІыхэзэ пхъэшъхьэ-мышъхьэхэр ыкІи хэтэрыкіхэр занкізу Урысыем къыращэнхэ алъэкІынымкІэ Китаим икомпаниехэм плошадкэхэр агъэпсых. Ащ ишІуагъэкІэ тикъэралыгьо къихьэрэ товархэм зэхапшІэу ахэхъощт. Мыщ фэдэ

ИкІэрыкІэу агъэпсыжьы

Сабыйхэм зыщя эзэхэрэ санаториеу «Солнышко» зыфиюрэр илъэсыбэрэ крэлэцыку ыгъыпым тегьэпсыхьэгъэ унэм юф щишыть. Джы ар эзэпы жыштэп, крэлэцыку ыгъыпы ашыжыыщт.

Ащ пае непэ унэм гъэцэкlэжьын Іофышхо рашІылІэ. Унашъхьэр зэрэпсаоу зэблахъу, ар тешъоу, зэщизэу щытыгъэти, джы Іэтыгъэу агъэпсыжьы. Унэм итеплъэ агъэкІэжьы, ыкlоці зынэмысыхэрэ къэмынау агъэцэкІэжьы. ПсырыкІуапіэхэр, электропроводкэр — зэкІэри зэблахъу. Щагу кlо-

ціыри зэтырагъэпсыхьэ, джэгупіэхэр щашіых.

КІэлэцІыкІу ІыгъыпІэм сабыйхэр зэрыс группэ 12 иІэщт. Ащ фэдэ куп пэпчъ ежь иеу джэгупІэ площадкэ фагъэпсы.

Гъэцэкіэжьын Іофшіэнхэр зышыхэрэр зэіухыгъэ Іахьзэхэлъ обществэу «Аквастройсервис» зыфиіорэр ары. Къэлэ адми-

нистрациер заказчикэу щыт. Инженер шъхьаlэу Николай Замятиным къызэрэтиlуагъэмкlэ, апэрэ къатым тет унэхэм зэкlэми джэхэшъо фабэхэр яlэщтых. Гъэцэкlэжьын lофшlэнхэм апэlуагъэхьэрэ материалхэр экологием ылъэныкъокlэ къабзэх, сабыйхэм зэрар къафахьынэу щытэп. Шэкlогъум ехъулlэу lофшlэнхэр аухынхэу псэолъэшlхэр мэгугъэх.

КІэлэцІыкІу ІыгъыпІэм сабый 240-рэ чІэфэщт. Арышъ, чэзыум ащ фэдиз кІэлэцІыкІу мы илъэсыр имыкІызэ хэкІыщт.

СИХЪУ Гощнагъу.

🥽 Хэти ащыгъупшагъэп, сыди ащыгъупшагъэп 🙈

иныбджэгъухэр пый мэхьаджэм зэрезэуагъэхэр къыщы Іотагъ Виктор Филипповым итхылъэу «Воздухоплаватели» зыфиюрэм.

Тхылъым иавтор частым икапитаныгь, адыгэ кІэлэ лІыбланэм къулыкъур зэрихьыщтыгъэм ар щыгъозагъ. Адыгеим икІэлэпІугъэ ныбжьыкІэ ыщэчын ылъэкІырэр, лІыгъэу хэлъыр ыгъэшІагъо икъущтыгъ. 1943-рэ илъэсым Бэщыкъом старшэ лейтенантыцІэр къыфагъэшъошэгъагъ. Мы уахътэм ехъулІэу дивизионым хэт дзэкіоліхэмкіэ анахь жьыесыкІэ Іазэ хъугъагъэ. Исэнэхьат хэшІыкІ

зэрэзэхакъутэщтым пылъыгъэх. Зэмкіэ, ахэр нэчан кіочіэшхуагъэх, тэ тилъэсыдзэ лъытэныгъэ ахэм афишіэу, «заом итхьэкіэ» яджэщтыгъ. Ау ошъогум ущыплъырыныр Іоф псынкіагъэп, германскэ іашэм ипсагъэ ахэм сыдигъуи атегъэпсыхьэгъагъ. Ау сыд ишіыкіэми, частым икомандование зэрилъэкіэу чіыгумкіи, ошъогумкіи зэкіэ къыухъумэн фэягъэ. Шъыпкъэ, ошъогу ихьагъу пэпчъ хэтрэ дзэкіолікіи ауж хъун ылъэкіыщтыгъ.

В. Филипповым итхыль кьызэрэщию, аужырэ пшъэрыль иныр 1945-рэ илъэсым игъэтхапэ и 18-м Гдынь ыкlи Данциг аштэнхэм ыпэ В. Беловым, И. Бэщыкъом, А. Клишиным агъэцакlэщтыгъ. Тэтиехэмкlэ

Ошъогум къиквырэ

«нэплъэгъу чан»

Хэгъэгу зэошхом тихэгъэгу итарихъ ык и ащ щыпсэурэ унэгъуабэмэ гуимык ыжь лъэуж шуц ыкъафигъэнагъ. Заом цыф миллионыбэмэ ягъаш эзхицыцагъ. Ар чыгуи, огуи, пси, хи, псыч ыгъ ащык уагъ. Ны пчъагъэхэм акъохэр ахэм ащыфэхыгъэх, шъузабэу бзылъфыгъэ ныбжык кабэм янасып зыригъэушхугъэп.

Зэо тхьамык агьор Красногвардейскэ районымкІэ къуаджэу Улапэ щыпсэущтыгъэ Бэщыкъо Якъубэ ибын-унэгьо Іужъуи къынэсыгъ, ащ ихьазаб ышэчыгъ. Якъубэ къуи 4-рэ пхъуи 4-рэ иlагъэх. Кlалэхэм анахыжъэу Алмахъсыд Краснодар щыпсэущтыгь, цокъэшіагь. Ау 1939-рэ илъэсым хэгъэгүм ипыицІэр палъхьи, Сыбыр ащи, къыгъэзэжьыгъэп. Зэшыхэм ащыщэу Бэщыкъо ТІалибэ шышъхьэІу мазэм, 1941-рэ илъэсым Къыблэ-КъохьэпІэ фронтым хэтэу Белоруссием пыим къыщиухъурэигъагъ. Tlaлиби, ышэу Ахьмэди яфэхыкІэ хъугъэр амышіэу заом хэкіодагъэх. Якъубэ ыпхъухэу Гощхъурае, Щащэ, Дзадзэ якъоджэгъу кlалэхэм адэкlуагъэх, унагъо ашІагъ.

Бэщыкъо Якъубэ ыкъуиплымэ ащыщэу Бэщыкъо Ибрахьимэ дзэкъулыкъушіэ сэнэхьат гъэшіэгьон иізу псаоу заом къыхэкіыжьыгъагъ. Ащ гъашіэр къыфэупсагъэм фэдагъ. Зэо гъогу хьылъэхэр пыим къыдзыхьэгъэгъэ Ленинград къыщегъэжьагъэу, польскэ чіыгум нэсэу рикіукіыгъэх, къыгъэзэжьыгъ. Иунэп, икъуаджэп, Нева псыхьом тет къалэу зэо илъэсхэм къыухъумагъэм къэкіожьыгъ.

Ошъогу бгъашхъор (жьым щесын амалышхор зэзыгъэгъотыщт адыгэ кlалэр) ыкlи артиллерие машІом икорректировщикыщтыр 1916-рэ илъэсым къэхъугъ. Краснодар кІэлэегъэджэ институтым ифизикэ-хьисап факультет къызеухым, икъуаджэ кІэлэегъаджэу Іоф щишІагъ. Дзэ Плъыжьым 1940-рэ илъэсым ащагъ. Зэо авиацием иштурманэу ригъэжьэгъагъ. ЕтІанэ корректировщикхэм якурс кіэкіхэр къызеуххэм, текІоныгъэр къыдахыфэ офицерэу, Выборгскэ аэростатхэм ядивизион иапэрэ быбэкІо-десант часть хэтэу Ленинград фронтым иартиллерие къэгъэгъунапІэ къулыкъур щихьыгъ. Бэщыкъом илІыблэнагъэ ыкІи

дэгъу фыриlагъ, аэростатым изэхэлъыкlи, игъэфедэнкlэ пылъ унашъохэри дэгъоу ышlэщтыгъэх. Инаградной материалхэм къызэраlорэмкlэ, адыгэ кlалэм изэо гъогу псынкlагъэп, ар ошъогу щынагъом 201-рэ дэбыбэягъэу ит. Ащ къыхэкlэу, артбатарее 21-рэ къыхигъэщыгъ, минбатарееу 19, зенитнэ ба-

анахь зыіэтыгьо хьыльагь мыр. Пыим икрейсерхэм жьым щыхьурэм гу къызэрэльатагъэмкіэ А. Клишиным макъэ къыгъэіугь, жьыкъэщэгъу ащ темышіагъэу нэмыцхэм мэшіошхо зэхаор аэростатым къыдашіэхыгь. Дэкіоегъумкіэ пэщэныгъэр зезыхьэрэ Бэщыкъом аэростатыр къырагъэуцохынэу унашъо къа-

хьищыр къызыщэлъагъом. Елбэтэу пыир зыдэщы!э ч!ып!эхэр зыфэдэхэмк!э тиехэм макъэ арагъэ!угъ ык!и мэш!ошхо араш!ыл!агъ ардэдэм. Ошъогу «нэчаныр» игъо ифагъ хъурэр зэригъэш!энэу ык!и аужырэ огъуит!у лъэшыр имыщык!агъэу ылъытагъ. Тиавиацие жьым зэрэхэтым емылъытыгъэу, «Фок-

зэо илъэсхэм шіушіэгьаоэ ащызиіэ Бэщыкьо Ибрахьимэ мызэу, мытіоу кьэралыгьо тын инхэр къыфагьэшьошагьэх. Ахэм ащыщых Жьогьо Плъыжьым иорденитіу, Хэгьэгу зэошхом иордену а І-рэ ыкіи я ІІ-рэ шъуашэр зиіэхэр, Ліыхьужь Быракъ Плъыжьым иорден, медальхэу «За оборону Ленинграда», «За победу над Германией», ахэм анэмыкіхэри.

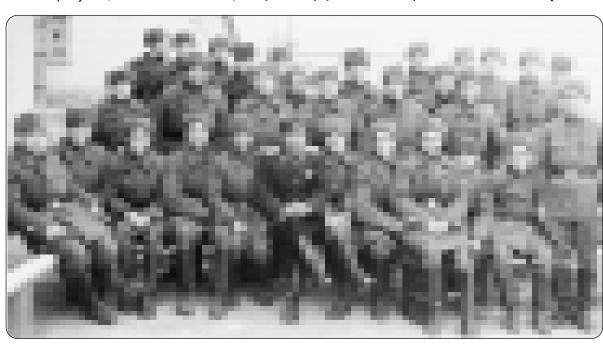
Псэемыблэжь ліыхъужъэу ТекІоныгъэшхор къытфэзгъэблэгъэгъэ Бэщыкъо Ибрахьимэ ехьыліэгъэ пстэур кіэгъэз фимыші эу ыугъоигъ Джамбэчые гурыт еджапІэм ублэпІэ классхэмкіэ икіэлэегъаджэу Хъунэго (Бэщыкъо) Аминэт. ЛІыхъужъыр Аминэт ятэжъ ыш. Зэријахьыл гупсэм паеп, тимамыр огу къытфиухъумэу зэо ажеши ачпеп еспытеп мошьм дгьэльэпІэным, ыцІэ тщымыгьупшэным имэхьанэ къыгурэю. Хэгъэгушхом итарихъ адыгэхэр зэрэхэт хъугъэ шіыкіэр нахыбэрэ кІэлэцІыкІухэм ядгъашІэмэ, мамырныгъэми нахь уасэ фашІыщт, ветеранхэри нахь алъытэщтых.

Материал угъоигъэхэм къызэраушыхьатырэмкіэ, Бэщыкъо Ибрахьимэ зэо ужыми илъэс 14 дзэ къулыкъум, авиацием хэтыгъ. Унагъо ышіагъ, хьадэгъу пашъхьэм зефэм къеіэзагъэу, къыпылъыгъэу, санитаркэу Марие псэогъу фэхъугъ. Кіэлищ — Къэплъан, Олег, Валерэ зэдапіугъэх, ахэр еджагъэх, гъэсагъэх.

Джары зы гъашіэ, зы адыгэ дзэкіолі-бгъашхъоу Бэщыкъо Ибрахьимэ къырыкіуагъэр. Къэбарыр къэіотэгъошіу, ау щыізныгъэр бэу хьылъэу зэхэлъ, ежь ышъхьэкіи, хэгъэгумкіи, ціыф лъэпкъ пчъагъэу ащ щызэдэпсэухэрэмкіи анахь гушіуагъор зэошхом Текіоныгъэр къызэрэщыдахыгъэр ары.

гьо архив къыхэхыгъэх.

Сергей БОЙКО. Сурэтхэр Бэщыкъохэм яунэ-

тарееу 21-рэ, бронемэшюкоу 3, автоколоннэ 29-рэ ыкіи нэмыкі пый гухэлъхэм атегъэпсыхьэгъэ чіыгу Іэмэ-псымэу 79-рэ. Ибрахьимэ корректировкэ 80-уышіыгъэм ихьатыркіэ, пыим иартбатарее 59-рэ, минбатарее 17, автоколоннэ 12 ыкіи пыим илъэсыдзэ ротэу 3 фэдиз зэбгырифыгъ ыкіи ыгъэкіодыгъ.

Нэмыцхэр машюм нахь льэшэу урыс аэростатхэу жьым къыхэтаджэхэрэм ащыщтэщтыгьэх. Ошъогу лъагэм ит корректировщикхэм зэкіэ чіышъхьашъом щыхъурэ-щышіэрэр альэгъущтыгъ, псынкізу пыим игъэпсыкіз-шіыкі ехьыліэгъэ къэбарыр тидзэ иштабхэм альагъзізсыщтыгъ, зэокіэ шіыкізхэр къызфагъэфедэхэзэ авиациер, артиллерие машюр, пыижъыр

фишІи, ежьыр бзыоу жьым хэсыхьагъ.

Бэщыкъом пшъэрылъэу иlaгъэр реперыр къыриутэхыныр ыкІи артиллерием изэо кІуачІэ зэригощырэр Данциг къалэкІэ ыгъэунэфыныр ары. Зыфэгъэзагьэр дэгьоу зэшІуихыгь, пыим ибатарееу тиехэм къапеохэрэр зэкІэ къылъэгъугъэх, ыгъэунэфыгъэх. Ащ лъыпытэу топхэмкіэ машіор адишіэхыгь, батареир зэхагъэтакъуи, ягугъапІэ аlaпахыгъ. Амал-къулаишхо зыІэкІэлъ корректировщикэу Бэщыкъо Ибрахьимэ ынэ зыгорэ шюбгъэбыльынэу щытыгьэп, зэкІэ аэростатымкІэ ылъэгъущтыгь ыкІи артиллерие огъуищ лъэшкІэ пыир чІым хагуагъ.

Аэростатыр жым зыхэтыр сыхьат фэдиз хъугъагъэ портзу Гдынь дэжь нэмыц къу-

ке-Вульф-190-рэ» зыфиюрэ самолетищмэ зыкъапхъотагь тиаэростат агъэкІодынэу ыкІи бгъу зэфэшъхьафхэмкІэ къеохэзэ ыкІэ машІо къыштагъ, корректировщик бланэми ылъэкъуитІу къауІагъ. Мы чІыпІэ къинми къызшыхэшхъожьыгь тидзэкІолІ. аужырэ огъу шъыпкъэхэм адэжь парашютымкІэ чІыгум къепкІэхыжьыгь. Инасып къыхьи, къызэрэридзагъэу, стызэ къефэхырэ аэростатым игъом къипкІыжьын ылъэкІыгъ. Ау чІыгум парашютымкІэ къызытефэм, лъэшэу риутэкІи, иакъыл щыуагъ. Апэрэу дзэкІолІыр къэзыгъотыгъэр ыкІи ащ еІэзагъэр санитаркэ ныбжьыкІ у частым дыхэтыгъэ Мария ары.

Мы уахътэм офицерэу Бэщыкъо Ибрахьимэ анахь корректировщик дэгъухэм ахалъы-

Илъэсищ ипІалъэу зэкlахьагъ

Урысые Федерацием и Президент унашъо зэришІыгъагъэмкІэ, уз хьылъэхэр зиІэ сымаджэхэу зэпымыоу Іэзэгъу уц лъапІэхэр зыгъэфедэнхэ фаеу щытхэм, бэрэ узэримыхьылІэрэ узхэр («редкие заболевания» зыфаlохэрэр) дехцу удгесе едениция медехисуесьных 2015-рэ илъэсым ищылэ мазэ и 1-м къыщыублагъэу регион пэпчъ ежь-ежьырэу ыщэфынэу щытыгъ. А программэм «7 нозологий» цІэу фашІыгъагъэр (уз хьылъибл а программэм къыхиубытэрэр). Ахэм ащыщ уз зиІэ хъурэм ищыкІэгъэ Іэзэгъу уцыр зимыгъотыкіэ, ащ зэпыугьо зыфэхъукіэ, ищыіэныгъэкІэ лъэшэу щынагъо. Ащ къыхэкІыкІэ, а Іэзэгъу уцхэм ящэфын Урысые Федерацием псауныгъэр къзухъумэгъэнымкІэ и Министерствэ ипшъэры-

ЫпшъэкІэ къызэрэщытІуагьэу, 2015-рэ илъэсым къыщыублагьэу а мэхьанэшхо зиІэ ыкІи мылъкушхо зыпэІухьэрэ Іофыгьор регионхэм афэгьэзэгьэнэу унашъо щыІэ зэхъум, «пациентскэ организациехэр» зыфаlохэрэм ащ дырагъэштагъэп. Апэрэ гумэкІыгъоу къэуцущтэу ахэм алъытэщтыгъэр регион 83-мэ а Іэзэгъу уц лъэпІэ дэдэхэр зэращэфырэ шІыкІэр уплъэкІугъуае зэрэхъущтым имызакъоу, а сымаджэхэм яІэзэгъэныр нахь лъапІэ къэралыгъом зэрэфэхъущтыр ары.

Урысые Федерацием и Правительствэ ахэм адыригъэштагъ ыкІи а Іэзэгъу уцхэр джынэс зэращэфыщтыгьэ шІыкІэр зызэблахъукІэ бюджет ахъщэр федэ къыхьэу гъэфедагъэ мыхъуным егупшысагъэх. Ащ имызакъоу, сымаджэхэм а Іэзэгъу уцхэу ящыІэныгъэ зэпхыгъэхэр икъоу арамыгъэгъотынхэм ищынагъо къэуцун зэрилъэк Іыщтыр къыхагъэщыгъ.

Мы зэпстэуми къапкъырык ыхэзэ, а Іэзэгъу уцхэм ящэфын федеральнэ министерствэм илъэсищ ипалъэу джыри ыгъэцэк энэу УФ-м и Президент унашъо ышІыгь. Ащ фэгъэхьыгъэу гъэтэрэзыжьын фашІыгь «Урысые Федерацием щыпсэухэрэм япсауныгьэ къзухъумэгьэным фэгъэхьыгъ» зыфиlорэ Законым.

Водительхэр ауплъэкІугъэх

2014-рэ ильэсым шышьхьэІум и 7-м АР-м гъогурык Іоныр щынэгъончъэнымкІэ икъэралыгъо инспекцие икъулыкъушІэхэм автомобильхэм яводительхэр аупльэкіунхэмкіэ Іофтхьабзэ зэхащагъ. АщкІэ инспекцием июфышіэхэм мурадэу яГагъэр водительхэм гъогурык оным ишапхъэхэр амыукъонхэр, гьогум Іэдэб къыщызхагъэфэныр, республикэм игъогухэм атехьухьэрэ хьугьэ-шагьэхэр нахь макіэ шіыгьэнхэр арых.

Къэралыгъо инспекцием икъулыкъушІэхэм анахьэу анаІэ зытырагьэтыгьэр ешъуагъэу рулым Іус водительхэр къыхэгъэщыгъэнхэр, автомобилымкІэ ціыфхэр зэращэнхэмкіэ шапхъэу щыіэ-

хэр амыукъонхэр, щынэгьончъэным ибгырыпх зымыгъэфедэхэрэр къыхэгъэщыгъэнхэр, мотоциклэр зыгъэlорышlэхэрэм гьогурыкІоным ишапхъэхэр амыукъонхэр арых.

Іофтхьабзэр зыкІогъэ сыхьат заулэм къыриубытэу инспекцием икъулыкъушІэхэм административнэ хэбзэукъоныгъи 100 фэдиз къыхагъэщыгъ.

АР-м гъогурыкІоныр щынэгъончъэнымкІэ икъэралыгъо инспекцие икъулыкъушІэхэм гьогурыкІоным хэлэжьэрэ пстэуми закъыфегъазэ гъогухэм тхьамыкІагьо къатемыхъухьаным пае гьогурыкІоным ишапхъэхэр амыукъонхэу, сакъыныгъэ къызыхагъэфэнэу, къэзыуцухьэрэ цІыфхэм шъхьэкІэфэныгьэ афашІынэу.

Ю. А. МАЖУРИНА. Полицием икапитан.

ЩыІэныгьэм кьыхэхыгьэ сурэтхэр

ЕШРОНРЬ **ХАРИГЪЭНАГЪ**

Ешъоныр якlасэу нэбгыритlу мафэм врачым дэжь кlэуххэр къуаджэм дэсыгъ. «Зэфэмыдэ къахьыжьыщтхэу зэдашъорэп, зэмышъогъу зэдэ- къара Гуи, уджырэп» зэраlоу, Исхьакърэ къатly-Зауркъанрэ ешъоным зэныбджэгъу ышІыгъэхэу щытыгъ. Япсэогъухэм сыд заlуи а нэбгыритІум ешъоныр харагъэнэн алъэкІыгъэп.

Мафэ горэм Исхьакъ дэжь Зауркъан къэкІуагъэу Іанэм пэсхэзэ, илі къыіуагъэу ипсэогъу зэхихыгъ:

- Чэщырэ сіукіоці дыджы, сыныбэбгъуи зы чІыпІэ горэ къыхаоу мэузы, врачым дэжь кІуагьэу къызэгьэплъыгьэн фае.

— Олахьэ, Исхьакъ, сэри ар сидагъом, ащыгъум гъусэ сыкъыпфэхъущт, — ыІуагъ Зауркъани.

Зэраlуагъэу, нэбгыритlур зэкІыгьоу врачым дэжь кІуагьэх. Бэри къэмытыгъэу Исхьакъ унэм къызегъэзэжьым, ипсэогъу къеупчІыгъ:

- Сыд врачым къычиІуагъэр? — Неущ пчэдыжь гунэкlэу
- сыкІонэу, ауплъэкІуным пае лъы схащынэу къысиІуагь, — джэуап къытыжьыгъ Исхьакъ.
- Адэ Зауркъан?
- Ащи а дэдэр ары къыри-Іуагъэр.
- «ЯтхьагъэпцІэкІыгъэн фае», — зэкlэм ышъхьэ къихьагь Фатимэ. Ащ лъыпытэу Зауркъан ипсэогъу Хьанифэ дэжь кІуагъэ, ари шигъэгъозагъ ыгу къэкlыгъэм, адрэми ар игъокІэ къыдиштагъ, ыуж къихьи врачым дэжь зэдэкІуагъэх.
- ТилІыхэр къэгъаштэх нахь. ешъоныр хядгъэнэн тлъэкІырэп, – alyaгъ бзылъфыгъитlyм.

Врач бзылъфыгъэр щхыпцІи, къариlуагъ:

- Сэ ясІорэм ишІуагъэ къэкІощтмэ, ащ пае шъукъэзгъэнэнэп.

Исхьакърэ Зауркъанрэ пчэдыжьым поликлиникэм кlyaгьэх, лъи ахащыгъ, къыкІэлъыкІорэ щхэу щысыгь.

(Тикорр.).

– Ори ущхыпцІыным уиІоф тетэп, — elo ащ зыкъыфигъазэзэ врачым, — Исхьакъ илъ

Зауркъан иныбджэгъу дэхьа- къэпІон хъумэ, лъы пкІэтыжьыхэп піоми хъущт, санэм зэкІэ зэльикІугь, арышь, шьосэю: непэ щегъэжьагъэу ешъоныр зызэпышъумыгъэурэм нахьи нахь дэй оуер. НэмыкІэу жъугъэшІэжьын хъатэ щыІэп.

Агу къыгъэкІодыгъэу Исхьакърэ Зауркъанрэ врачым икабинет къычІэкІыжьыгъэх. НэбгыритІуми тхьэлъанэ ашІыгъ емышъожьыщтхэу, мазэм къехъугъ гъуантко зызылуамыгъэфагъэр. Бэрэ ащыІэшъун шъу-

уиіэмэ, зэкіэ

горэ мылъкоу

иІэм ибагъэ ымышІэу,

зэкІэ иныбджэгъухэр чэщи,

мафи ешхэхэмэ, ешъохэу иунэ

исхэу. Джаущтэу хэтызэ, ежьы-

ри ешъуакІо хъугъэ. Мылъкоу

иІэр рашъуи, чапыч ымыуасэу

къэнагъ. Иныбджэгъухэр къэ-

мыкожьыхэ хъугъэ, щыюжьми

ашІэжьырэп. Мафэ горэм ыгу

къэкІыгъ иныбджэгъумэ ащыщ

горэм дэжь кіонэу. Іэнэкіэу

ихьаныр зэримыпэсэу аужы-

рэ ахъщэ т!эк!оу къыфэнагъэм-

кІэ чэтгьэжъагьэ ыщэфи, кІуа-

гьэ. Иныбджэгьоу зыдэкІуагьэр

пэчыжьэ хьазырэу къуаджэ го-

рэм дэсыгъ. Гъогум тетэу лъэ-

сэу кІозэ, тІэкІу къызэпшъым,

зигъэпсэфынэу дэхи, тІысыгъэ.

Такъикъ заулэ нахь темышІагьэу

къыздизыгъэр ымышІэу хьэ

ищыгъэ къолэнышхо ыпашъхьэ

къиуцуагъ. Бэрэ есэмэркъэугъ,

Іэ щифагъ, ар лъэшэу хьэм

игопагь. Чэтгьэжьагьэр зэрыль

Іалъмэкъэу ыбгъукІэ щылъыгъэр

укІорэигьэу ельэгьу. ЗэкІэм ыгу

кІодыгъэ: «Сыд сшІэхэн, та-

ущтэу ІэнэкІэу синыбджэгъу

дэжь сыкІонышъ, иунэ сихьан,

уиныбджэгьущт

гъэх. Уахътэу къафагъэнэфагъэм ехъулІэу джыри Исхьакърэ Зауркъанрэ врачым дэжь кІуагъэх. Апэу Исхьакъ

- Уиныбджэгъу тыдэ щыІ — къеупчІыгъ врачыр. Мары пчъэшъхьајум јус,
- ею Исхьакъ. – Моу ари къычlащ.
- Зауркъани врачым дэжь зычіэхьэм, нэбгыритіум ишъыпкъэу къяплъи къариТуагъ:
- Шъэф хэмылъэу къышъосюн: нэбгыритуми шъуиюф дэгъоп

Щтэжьыгъэхэу Исхьакърэ Зауркъанрэ зэплъыжьыгъэх, агучІэ изыгъэу зыпари къамыloу щы-

Ары, лъэу ауплъэкІугъэм къызэригъэлъэгъуагъэмкІэ, нэбгыритІуми шъусымадж, — къыкІиІотыкІыжьыгь врачым. ЕтІанэ Исхьакъ зыкъыфигъэзагъ. О лъым санэу хэтыр процент 70-м нэсыгъах, ащ джыри зыхэбгъэхъожьырэм. лъы къыпкІэнэхэщтэп. Ащ къыкІэлъыкІон ылъэкІыщтыр сэ къыосымыюжьыми, ори ошІэн фае.

Арэу щытми, Іофым хэпшІыьан щыІэжьэпти, лъэшэу шІои-

гъуаджэу ІэнэкІэу иныбджэгъу иунэ ихьагь. Бысымым иныбджэгъухэр ыугъоигъэхэу, ешъохэшъ Іусых. Къызхэхьэгьэ ешъуакІохэм къафиІотагъэр ашІошъ хъугъэп, щысхэр зэкІэ къыдэхьащххэу, кІэнэкІалъэ къашІэу рагъэжьагъ. КъызэрэпэгъокІыгъэхэ шІыкІэр ыгу къеуи, къыгъази унэм къикІыжьыгъ. Гъогум тетэу къэкІожьзэ бэ зэгупшысагъэр: «Ащ фэдэ мэхъуа, тыгъуас ныІэп садэжь шхэхэу, ешъохэу зисыгьэхэр, джы сыд, сытхьамыкІ, къыздэхьащхых...»

хьэм чэтыр ышхыгъ». Лъэшэу

гумэкІэу бэрэ щысыгь.

Къехъуліагъэр шіошъхьакіоу бэрэ хэтыгъ. Нэужым гу къыз-ІэпишІыхьажьи, мылъку ыугъоиным, зыкъиІэтыжьыным пыхьагъ. Щэф-щэжьыным зыритыгь, зэкІэри дэгьоу зэпыфагьэу макіо. Охътэ шіукіае тешіагьэу зытетыгъэм фэдэу баи хъужьыгьэ. Арэущтэу зэрэхъугьэр иныбджэгъухэм зэхахыгъ. Апэ ыдэжь къэсыгъэр чэтгъэжъагъэр зыфихьыщтыгьэр ары. Ащ къылъэгъугъ иныбджэгъу ищы ак зэрэзэтеуцожьыгъэр. Мы къэбарыр зэхахыгьэ адрэхэми. Ахэм якъэкІон нахь агъэжьэу аублагь. «Сыд пае мырэущтэу зырыз-тіурытіоу къакіохэу, кіожьхэу гьогум тетыных», — егупшысагь яныбджэгьу ыкІи унашьо ышІыгъ зэкІэ зэІуигъэкІэнхэшъ, ыхьакІэнхэу, ищыІакІэ зэрэхъужьыгъэр аригъэлъэгъунэу. Мурадэу иІэм ишъхьэгъуси щигъэгьозагь, ау ар лъэшэу ащ шІоигъоджагъ: «Сыд ныбджэгъуа ыугъоищтхэр, ешъуакІо джыри ашІыжьыщт, ыугъоигъэ ахъщэ тlэкlур шlурашъужьыщт», — ыгу хэкІэу шъузым зэриІожьыгъ. Ау, сыд ышІэн, лІым къыІуагъэмэ, ымыгъэцакІэ хъущтэп.

Иныбджэгъухэр зэкІэ къэзэрэугъоигъэх. Унэу зэрысхэм пхъонтэшхо итыгь. Ащ иныбджэгъухэм ащыщ горэ тетІысхьагъ ащ лъыпытэуи пхъонтэшхом ыІэ ригъэцохъохыгъ. Хьаджыгъэ хэlалъэу ащ дэлъыр къыдихыгъ ыкъопс пымытыжьэу. Ар ыІыгьэу бысымым къеупчіыгь:

— Хэта хьаджыгьэ хэlальэм ыкъопс пызышхыкІыгьэр?

– Шъуаехэр арыба, — джэуап адрэми къытыжьыгь.

Ныбджэгьоу щысыгьэхэм ар ашІошъ хъугъэ. ЗэрэфэІэтэу Іанэм шхын къабзэ тет. Ныбджэгъухэри шхыным хэІэбэнхэу загъэхьазыры пэтзэ, бысымым ыІэ къыІэти, къариІуагъ:

Гъот си
сихъои зэхъум, сиунапчъэ сишъэогъухэм апае ренэу зэlухыгъагъ, сыд сиІэми, афэзгощыщтыгь, зэкІэри синыбджэгъу кІэсагъэх. Ау тхьамыкіэ, ешъуакіо сызэхъум, зэкІэми акІыб къысфагъэзэгъагъ, сыщыІэжьми шъуащыщ ышІагьэп. Аужыпкъэм, шъушІошъ хъугьэп чэтгьэжъагьэр хьэм зэришхыгьэр къызышъосэюм. Джы баи сыхъужьыгьэшъ, зэкІэ къас-Іорэр шъушІошъ мэхъу, аужыпкъэм, хьаджыгъэ хэІалъэм ыкъопс шъуаемэ пашхыкІыгьэу къызышъосэІоми, шъуштагъэ. Джы къызгурыІуагъ шъузэрэсиныбджэгъу шІыкІэр. ШъуешъокІо-ешхэкІо ныбджэгъух нахь, гукІэгъу зыхэлъ ныбджэгъухэп. Арышъ, зысэшъумыгъэлъэгъоу санэІу шъуикІ, нэпэнчъэ куп!

Джаущтэу «ныбджэгъухэр», зым зыр еутэкІызэ, иунэ къырифыгъэх.

ХЪОДЭ Сэфэр.

Хьалъэкъуай.

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкіэ и Гупчэ комиссие ехьыліагь» зыфиюрэм ия 6-рэ статья зэхьокыныгьэ фэшыгьэным фэгьэхьыгь

> Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет — Хасэм 2014-рэ ильэсым бэдзэогьум и 23-м ыштагь

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Зако- и 1-м къыдэк ыгъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэзэхъокіыныгъэ фэшіыгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие ехьылІагь» зыфиюу N 129-р зытетэу 1999-рэ илъэсым мэкъуогъум хъурэр

нэу «Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкіэ и Гуп- гьэуцугьэ зэхэугьоягьэхэр, 1999, N 6; 2003, N 11; чэ комиссие ехьылlагь» зыфиlорэм ия 6-рэ статья 2010, N 8; 2012, N 12; 2014, N 2) ия 6-рэ статья зэхъокІыныгъэ фэшІыгъэнэу, а 1-рэ Іахьым ия 2-рэ пункт кіуачіэ имыіэжьэу лъытэгъэнэу.

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым кіуачіэ иіэ зы-

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щыублагьэу мы Законым кІуачІэ иІэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ. бэдзэогъум и 30, 2014-рэ илъэс N 320

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Мэзым епхыгъэ зэфыщытыкІэ зырызхэм ягъэтэрэзын ехьылІагъ» зыфиюрэм зэхъокіыныгъэхэр фэшіыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

> Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2014-рэ ильэсым бэдзэогьум и 23-м ыштагь

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Мэзым епхыгъэ зэфыщытыкІэ зырызхэм ягъэтэрэзын ехьыліагъ» зыфиюрэм зэхъокіыныгъэхэр фэшіыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу «Мэзым епхыгъэ зэфыщытыкІэ зырызхэм ягъэтэрэзын ехьылІагъ» зыфиlоу 2007-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 28-м къыдэкІыгъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугьоягьэхэр, 2007, N 12; 2008, N 6, 12; 2009, N 7) мыщ фэдэ зэхъокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэу:

1) а 1-рэ статьяр мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«Шыфхэм яфэныкъоныгъэхэм апае пхъэр къызэрэзыІэкІагъэхьащт шІыкІэмрэ ар зыфэдизыщтымрэ гуадзэу N 1-м диштэу ухэсыгъэнхэу, мыщ къыхимыубытыхэрэр Урысые Федерацием мэзхэмкІэ и Кодекс ия 81-рэ статья ия 41³-рэ пункт къыдилъытэрэ лъэныкъохэр ары.»;

деральнэ законэу «Урысые Федерацием сэкъат-

ныгъэ зиlэхэу щыпсэухэрэр социальнэу ухъумэгьэнхэм

ехьылІагь» зыфию N 181-р зытетыр ыкІи 1998-рэ

илъэсым бэдзэогъум и 24-м аштэгъэ Федеральнэ

законэу «Урысые Федерацием сабыим ифитыныгъэхэр

къыщыухъумэгъэнхэмкІэ гарантие шъхьаІэхэм яхьы-

лІагь» зыфию N 124-р зытетыр гьэцэкІагьэ хъунхэм

А 1-рэ статьяр. Мы Законым къыщытыгъэ мэ-

Мы Законым къыщытыгъэ мэхьэнэ шъхьа вхэр

1995-рэ илъэсым шэкlогъум и 24-м аштэгъэ Фе-

деральнэ законэу «Урысые Федерацием сэкъат-

ныгъэ зиlэхэу щыпсэухэрэр социальнэу ухъумэгъэнхэм

ехьылІагь» зыфию N 181-р зытетыр ыкіи 1998-рэ

илъэсым бэдзэогъум и 24-м аштэгъэ Федеральнэ

законэу «Урысые Федерацием сабыим ифитыныгъэхэр

къыщыухъумэгъэнхэмкІэ гарантие шъхьаІэхэм яхьы-

лІагь» зыфию N 124-р зытетыр гьэцэкІагьэ хъунхэм

куп гъэнэфагъэхэу квотэ зищыкаагъэхэр

Я 2-рэ статьяр. Іофшіапіэм Іухьанхэм пае ціыф

Іофшіапіэм Іухьанхэм пае ціыф куп гьэнэфагьэхэу

1) сэкъатныгъэ зиlэхэу хэушъхьафыкlыгъэ про-

2) гуадзэу N 1-м:

пае мы Законыр аштагь.

хьэнэ шъхьаіэхэр

пае агъэфедэх.

квотэ зищыкІагъэхэр:

а) цізу иіэр мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«ЦІыфхэм яфэныкъоныгъэхэм апае пхъэр къызэрэзыІэкІагъэхьащт шІыкІэмрэ ар зыфэдизыщтымрэ, мыщ къыхимыубытыхэрэр Урысые Федерацием мэзхэмкІэ и Кодекс ия 81-рэ статья ия 41³-рэ пункт къыдилъытэрэ лъэныкъохэр ары»;

б) а 1-рэ пунктыр мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«1. ЦІыфхэм яфэныкъоныгъэхэм апае: унэхэр агъэфэбэнхэм, псэуалъэхэр ашІынхэм пае пхъэр къызэрэзыlэкlагъэхьащт шlыкlэмрэ ар зыфэдизыщтымрэ, мыщ къыхимыубытэхэрэр Урысые Федерацием мэзхэмкІэ и Кодекс ия 81-рэ статья ия 41³-рэ пункт къыдилъытэрэ лъэныкъохэр ары.»;

в) я 6-рэ пунктыр мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«6. ЦІыфхэм яфэныкъоныгъэхэм апае пхъэр къызэрэзыlэкlагъэхьащт шlыкlэмрэ ар зыфэдизыщтымрэ министрэхэм я Кабинет къегъэнафэ, мыщ къыхимыубытыхэрэр Урысые Федерацием мэзхэмкІэ и Кодекс ия 81-рэ статья ия 413-рэ пункт къыдилъытэрэ лъэныкъохэр ары.»;

3) гуадзэу N 4-м мыщ фэдэ къэlуакlэ зиlэ я 2^{1} -рэ подпунктыр хэгъэхъогъэнэу:

«21) Урысые Федерацием мэзхэмкІэ и Кодекс ия 13-рэ статья тегъэпсыхьагъэу псэолъэшІыным, гъэцэкІэжьын Іофхэм апае чІыпІэхэм чъыгхэр ащиупкІыгъэнхэмкІэ:».

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым кіуачіэ иіэ зы-

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щыублагьэу мы Законым кІуачІэ иІэ мэхъу.

> Адыгэ Республикэм и Ліышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, бэдзэогъум и 30, 2014-рэ илъэс

Адыгэ Республикэм и Закон

Сэкъатныгъэ зиіэхэм Іофшіэпіэ чіыпіэхэр ягъэгъотыгъэнхэмкіэ квотэхэм яхьыліагъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2014-рэ илъэсым бэдзэогъум и 23-м ыштагъ 1995-рэ илъэсым шэкlогъум и 24-м аштэгъэ Феграммэм тетэу Іоф зэрашІэшъущтымкІэ тхылъ гъэ-

нэфагъэхэр зиlэхэр; 2) илъэс 15-м къыщегъэжьагъэу илъэс 18-м нэс

зыныбжь кіэлэціыкіухэр. Я 3-рэ статьяр. Квотэхэр зэрафагъэнафэхэ-

Мы Законым ия 2-рэ статья зигугъу къышІырэ цыф купхэр юфшапіэм аштэнхэм пае мыщ тетэу квотэхэр афагъэнафэх:

1) ІофшІэн язытыхэрэм (нэбгыри 100-м шІокІэу ІофышІэ зиІэхэм) — сэкъатныгъэ зиІэхэм проценти 3, кІэлэцІыкІухэм 1 процент къафыхагъэкІы;

2) ІофшІэн язытыхэрэм (нэбгырэ 35-м нахь мымакізу ыкіи нэбгыри 100-м шіомыкізу іофышіз зиІэхэм) — сэкъатныгъэ зиІэхэм проценти 2, кІэлэцІыкІухэм 1 процент къафыхагъэкІы.

2. Пстэумкіи Іофшіэпіэ чіыпіэхэмкіэ квотэ пчъагъэу ящыкіагьэр агьэнафэ зыхьукіэ, Іофшіапіэм Іут нэбгырэ пчъагъэм къыпкъырэкlых.

3. Сэкъатныгъэ зијэхэмрэ кіэлэціыкіухэмрэ апае квотэ пчъагъэр къырадзэ зыхъукіэ, іофшіэныр псауныгъэмкІэ щынагьоу зэрэщытыр къыдалъытэ.

4. ІофшІэн язытыхэрэр сэкъатныгъэ зиІэхэм яобщественнэ объединениехэу е ахэм зэхащэгьэ организациехэу щытхэ зыхъукІэ, ІофшІапІэм аштэнхэм пае квотэхэр ищыкІагьэхэп.

Я 4-рэ статьяр. Сэкъатныгъэ зиіэхэр Іофшіапіэм аштэнхэм пае анахь Іофшіэпіэ чіыпіэ макіэм ехьылІагъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет ары сэкъатхэр Іофшіапіэхэм аіухьанхэм пае анахь чыпіэ макізу щыізр зыгьэнафэрэр.

Я 5-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Сэкъатныгъэ зиіэхэр Іофшіапіэхэм аштэнхэм пае квотэхэм ягъэнэфэн ехьылlагъ» зыфи-Іорэм кіуачіэ имыіэжьэу лъытэгъэным ехьыліагъ

Адыгэ Республикэм и Законэу «Сэкъатныгъэ зи-нэфэн ехьылІагь» зыфиюу N 398-р зытетэу 2006-рэ илъэсым щылэ мазэм и 20-м аштагъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгьэуцугьэ зэхэугьоягьэхэр, 2006, N 1) кІуачІэ имыІэжьэу лъытэгъэнэу.

Я 6-рэ статьяр. Мы Законым кіуачіэ иіэ зыхъу-

Официальнэу къызыхаутырэм ыуж мэфи 10 зытешіэкіэ мы Законым кіуачіэ иіэ мэхъу.

> Адыгэ Республикэм и Лышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, бэдзэогъум и 30, 2014-рэ илъэс N 331

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашъу

Къэралыгъо фэlo-фашlэу «Радиацием зэрар зэрихыгъэ цlыфхэм социальнэ тынхэр афэгъэнэфэгъэнхэм ехьыліагъ» зыфиіорэ Административнэ регламентым зэхъокіыныгъэхэр фэшіыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Федеральнэ хэбзэгьэуцугьэм диштэу шІыгьэным Адыгэ Республикэм икъэралыгьо хабзэ игъэцэкІэкІо пае унашьо сэшіы:

- 1. Къэралыгъо фэlo-фашlэу «Радиацием зэрар зэрихыгъэ цІыфхэм социальнэ тынхэр афэгъэнэфэгъэнхэм ехьылlагъ» зыфиlорэ Административнэ регламентым зэхъокІыныгъэхэр гуадзэм диштэу фэшІыгъэнхэу.
- 2. Къэбар-правовой отделым (О.В. Долголенкэм): Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ исайт, джащ фэдэу

къулыкъухэм я Интернет-сайт мы унашъор къарыгъэхьэгъэнэу;

- гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ», джащ фэдэу мазэм зэ къыдэкlырэ тхылъэу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгьэуцугьэ зэхэугьоягьэхэр» зыфиlохэрэм мы унашъор аlэкlигъэхьанэу;
- Урысые Федерацием ишъолъырхэм яшэпхъэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным пае мы унашъор Урысые Федерацием юсти-

циемкіэ и Министерствэ и ГъэІорышіапіэу Адыгэ Республикэм щыІэм ІэкІигъэхьанэу.

3. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щыублагьэу мы унашъом кіуачіэ иіэ мэхъу.

> Министрэу ОСМЭН Альберт

къ. Мыекъуапэ, бэдзэогъум и 30, 2014-рэ илъэс N 218

-

Адыгэ Республикэм и Закон

ыгэ

Адыгэ Республикэм и Законэу «Унагъор, ныхэр, тыхэр ыкlи кlэлэцlыкlугъор къэухъумэгъэнхэм ехьылlагъ» зыфиlорэм ия 11-рэ статья зэхъокlыныгъэ фэшlыгъэным фэгъэхьыгъ

ия 11-рэ статья зэхьокіыныгьэ фэшіыгьэным фэгьэхьыгь Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет — Хасэм 2014-рэ ильэсым бэдзэогьум и 23-м ыштагь

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Унагьор, ныхэр, тыхэр ыкlи кlэлэцlыкlугьор къэухъумэгъэнхэм ехьылlагъ» зыфиlорэм ия 11-рэ статья зэхъокlыныгъэ фэшlыгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 1994-рэ илъэсым Іоныгъом и 28-м аштагъэу N 117-1-р зытетэу «Унагъор, ныхэр, тыхэр ыкіи кіэлэціыкіугъор къзухъумэгъэнхэм ехьыліагъ» зыфиюрэм (Адыгэ Рес-

публикэм и Хэбзэгъэуцу Зэlукlэ (Хасэм) — Парламентым и Ведемостьхэр, 1994, N 9; Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр, 1997, N 2; 2000, N 3, 6; 2001, N 3; 2003, N 11; 2004, N 4; 2005, N 11; 2008, N 2; 2009, N 4; 2011, N 6; 2012, N 12; 2013, N 12; 2014, N 4) ия 11-рэ статья зэхъокlыныгъэ фэшlыгъэнэу, а 1-рэ lахым ия 2-рэ пункт кlуачlэ имыlэжьэу лъытэгъэнэу.

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым кіуачіэ иіэ зыхъурэр

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъэу мы Законым кlyaчlэ иlэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхьэу ТХЬАКІУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ, бэдзэогъум и 30, 2014-рэ илъэс N 329

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашъу

Гухэлъ гъэнэфагъэ зиlэ ведомствэ программэу «Тинахыжъхэр» зыфиlоу 2014 — 2016-рэ илъэсхэм ателъытагъэр гъэцэкlэгъэнымкlэ шlэгъэн фаехэм яхьылlагъ

Гухэлъ гъэнэфагъэ зиlэ ведомствэ программэу «Тинахьыжъхэр» зыфиlоу 2014 — 2016-рэ илъэсхэм ательытагъэу, Адыгэ Республикэм Іофшlэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкlэ и Министерствэ 2013-рэ илъэсым мэкъуогъум и 5-м ышlыгъэ унашъоу N 118-р зытетымкlэ аухэсыгъэм, ипхырыщын нахъышlоу зэхэщэгъэным тегъэпсыхьагъэу, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2014-рэ илъэсым бэдзэогъум и 16-м ышlыгъэ унашъоу N 166-р зытетым диштэу унашъо сэшlы:

- 1. Ныбжым, сэкъатныгъэ зэряюм япхыгъэу пенсием кlуагъэхэм ыкlи loф зымышlэхэрэм 2014-рэ илъэсым социальнэ lэпыlэгъу ягъэгъотыгъэнэу, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2014-рэ илъэсым бэдзэогъум и 16-м ышlыгъэ унашъоу N 166-р зытетымкlэ зэраухэсыгъэ шlыкlэм диштэу loф зымышlэрэ пенсионерхэм яунэе мылъку хэхьэрэ ыкlи зыщыпсэухэрэ унэм газыр ещэлlэгъэнымкlэ хъарджэу ашlыгъэхэм языlахъ игъэкъужьыгъэнымкlэ зэтыгъо ахъщэ lэпыlэгъу ятыгъэнэу.
- 2. Іоф зымышІэрэ пенсионерым мылъкоу иІэр зыфэдизыр зэрауплъэкІугъэ актым итын фаехэр гуадзэу N 1-м диштэу ухэсыгъэнэу.
- 3. Ныбжым, сэкъатныгъэ зэря!эм япхыгъэу пенсием кlyагъэхэр ыкlи loф зымыш!эхэрэр социальнэ !эпы-

Іэгъу зэрагъэгъотыщтхэм, Іоф зымышІэрэ пенсионерхэм яунэе мылъку хэхьэрэ ыкІи зыщыпсэухэрэ унэм газыр ещэлІэгъэнымкІэ хъарджэу ашІыгъэхэм языІахь игъэкъужьыгъэным пае зэтыгъо ахъщэ ІэпыІэгъу зэратыщтхэм яспискэ зэрэзэхагъэуцощт шІыкІэр гуадзэу N 2-м диштэу ухэсыгъэнэу.

- 4. Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальна хэхьоныгьэмрэкІэ и Министерствэ иотделэу цІыфхэм социальна ІэпыІэгъу ягъэгъотыгъэным иамалхэр зезыхьэрэм (В. Хь. Браукъу), Адыгэ Республикэм ІофшІэнымкІэ ыкІи цІыфхэр социальнау ухъумэгъэнхэмкІэ ичІыпІэ къулыкъухэм япащэхэм ныбжым, сэкъатныгъэ зэряІэм япхыгъэу пенсием кІуагъэхэм ыкІи Іоф зымышІэхэрэм социальна ІэпыІэгъу ягъэгъотыгъэным, Іоф зымышІэрэ пенсионерхэм яунэе мылъку хэхьэрэ ыкІи зыщыпсэухэрэ унэм газыр ещэлІэгъэнымкІэ хъарджэу ашІыгъэхэм языІахь игъэкъужьыгъэным пае зэтыгъо ахъща ІэпыІэгъу ятыгъэным къызыщыкІэльэІурэ тхылъхэмрэ нэмыкІ документхэмрэ яштэнкІэ Іофхэр зэрэзэхащэрэм гъунэ лъафынау.
- 5. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениеу «Адыгэ Республикэм Іофшіэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкіэ иучреждениехэм ягупчэ бухгалтерие» идиректорэу, ибухгалтер шъхьаlэу С. Къ. Ліыпціэкъом социальнэ ахъщэ Іэпыіэгъур Іоф зы-

мышіэрэ пенсионерхэм ялицевой счетхэм арыгъэ-хьэгъэнымкіэ ищыкіагъэхэр ышіэнэу.

- 6. Къэбар-правовой отделым ипащэу О. В. Долголенкэм:
- мы унашъор Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ исайтрэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкІэкІо къулыкъухэм яофициальнэ Интернет-сайтрэ аригъэхьанэу;
- къыхаутыным пае мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» яредакцие, мазэ къэс къыдэкlырэ официальнэ тедзэгъоу «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэугъоягъэхэр» зыфиlорэм аlэкlигъэхьанэу;
- Урысые Федерацием ишъолъырхэм яшэпхъэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным пае Урысые Федерацием юстициемкlэ и Министерствэ Адыгэ Республикэмкlэ и Гъэlорышlaпlэ мы унашъор Іэкlигъэхьанэу.
- 7. Мы унашъор зэрагъэцакІэрэм министрэм игуадзэу М. Ч. Хьэпаер лъыплъэнэу.

Министрэу ОСМЭН Альберт

къ. Мыекъуапэ, бэдзэогъум и 25-рэ, 2014-рэ илъэс N 216

Сабый ибэхэмрэ ны-тыхэр зышъхьарымытыжь кlэлэцlыкlухэмрэ зыщыпсэущт унэхэр зэрарагъэгъотырэ шlыкlэр

1996-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 21-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 159-р зытетэу «Сабый ибэхэмрэ ны-тыхэр зышъхьарымытыжь кІэлэцІыкІухэмрэ социальнэ ІэпыІэгъу ягъэгъотыгъэнымкІэ гарантие тедзэу щыІэхэм яхьылІагъ» зыфиІорэм ия 8-рэ статья иа 1-рэ пункт щыгъэнэфагъэх кІэлэцІыкІу ибэхэм зыщыпсэущт унэ ягьэгьотыгьэнымкІэ гарантие тедзэу щы Іэхэр. Сабый ибэхэу, ны-тыхэр зышъхьарымытыжь кіэлэціыкіухэу анаіэ зытырагъэтхэрэр ыкіи яунэе мылъку хэхьэрэ унэ зимы эхэр гъэсэныгъэ языгъэгъотырэ учреждением социальнэ фэlo-фашlэхэр зыгъэцэкІэрэ учреждением е сэнэхьат гъэсэныгъэ языгъэгъотырэ нэмык учреждениехэм къазычаатупщхэкіэ, е Урысые Федерацием и Уіэшыгьэ Кіуачіэхэм ясатырхэм къазыхэкІыжьхэкІэ, е пщыныжь языгъэхьырэ учреждениехэм къазычаттупщыжьхэкіэ социальнэ шапхъэу агъэнэфагъэм мынахь макІэу зэрылъ унэхэр чэзыунчъэу гъэцэкІэкІо хабзэм икъулыкъухэм ахэм арагъэгъотын фае.

Адыгэ Республикэм и Законэу «Сабый ибэхэмрэ ны-тыхэр зышъхьарымытыжь кІэлэцІыкІухэмрэ зыщыпсэущт унэхэр зэрарагьэгьотырэм ехьылlагь» зыфиюрэм ия 2-рэ статья диштэу сабый ибэхэмрэ ны-тыхэр зышъхьарымытыжь кіапаніыкіухамра яліыкіохэм анаіэ зытырагьэтырэ кіэлэціыкіухэр унэ зэратынэу зытефэхэрэм яспискэ (ыужкІэ спискэр тіозэ дгъэкіощт) хагъэхьанхэм зыщыкіэлъэіухэрэ тхыльыр аlэкlагьахьэ. Кlэлэцlыкlум ыныбжь ильэс 14 зыхъукІэ е кІэлэцІыкІум ыныбжь илъэс 14 зыхъугъэ нэуж зигугъу къэтшіыгъэ кіэлэціыкіухэм унэ къаратынымкІэ лъапсэхэу федеральнэ хэбзэгъэуцугъэмрэ Адыгэ Республикэм ихэбзэгьэуцугьэрэ къащыдэлъытагъэхэр щыіэхэ зыхъукіэ мэфэ 30-м къыкіоці ащ фэдэ тхылъыр сабый ибэхэм зына!э атезыгъэтырэ чІыпІэ къулыкъум ІэкІагъахьэ.

Лъзlу тхылъымрэ нэмык документэу ищыкlагъэхэмрэ къазырахьылlэрэ нэуж мэфэ 15-м къыкlоц сабый ибэхэм зынаlэ атезыгъэтырэ къулыкъум кlэлэцlыкlухэр спискэм зэрэхагъэхьагъэхэмкlэ е зэрэхамыгъэхьагъэхэмкlэ кlэух зэфэхьысыжь къегъэхьазыры.

КІзух зэфэхьысыжыыр зызэхигьэуцорэ нэуж мэфитфым къыкіоці сабый ибэхэм зынаіэ атезыгьэтырэ къулыкъум кізух зэфэхьысыжымрэ, ищыкіэгьэ документхэр зыкіыгъу лъзіу тхылъымрэ Адыгэ Республикэм гъэсэныгъэмрэ шізныгъэмрэкіз и Министерству спискэр зэхэзыгъзуцорэм ізкіегъахьэх.

Зигугъу къэтшlыгъэ министерствэм кlэух зэфэхьысыжьымрэ нэмыкl документхэмрэ къызыlэкlэхьэхэрэ нэуж мэфэ 15-м къыкlоцl документхэм арыт къэбархэм яшъыпкъагъэ еуплъэкlу ыкlи мыщ фэдэ унашъохэм ащыщ ештэ:

1) сабый ибэхэмрэ ны-тыхэр зышъхьарымытыжь кlэлэцlыкlухэмрэ спискэм зэрэхагъэхьагъэхэм ехьылlэгъэ унашъор;

2) сабый ибэхэмрэ ны-тыхэр зышъхьарымытыжь кlэлэцlыкlухэмрэ спискэм зэрэхамыгъэхьагъэхэм ехьылlэгъэ унашъор.

Спискэм хагъэхьанхэу зэрамыдагъэм фэгъэхьыгъэ унашъомкlэ хьыкумым щытхьаусыхэнхэ алъэкlыщт. Спискэм хагъэхьанхэм зыщыкlэлъэlухэрэ тхылъым мыщ фэдэ документхэр игъусэнхэ фае:

- 1) спискэм хагъэхьащт-хамыгъэхьащтымкіэ зиіоф зэхафырэ ціыфым ипаспорт икопие е зыныбжь илъэс 14-м нэмысыгъэ кіэлэціыкіур къызэрэхъугъэр къэзыушыхьатырэ тхылъыр:
- 2) зыныбжь имыкъугъэм иліыкіо зыщыщымрэ ащ иполномочиерэ къэзыушыхьатырэ документым икопие;
- 3) ыныбжь имыкъузэ кІэлэцІыкІум янэ-ятэхэр зэрэшъхьарызыжьыгъэхэр къэзыгъэшъыпкъэжьырэ
- документхэм ащыщ горэ:
 а) сабыеу къэхъугъэр зэрэщагъэзыежьыгъэм ехьылІэгъэ актым икопие;
- б) ны-тыхэм (сабыим янэ) ятхылъэу сабыир къокіэ е пхъукіэ нэмыкіхэм апіунэу аштэным къызэрезэгъхэрэм ехьыліагъэм икопие;
- в) якІэлэцІыкІухэр апІунхэмкІэ ны-тыхэм фитыныгьэу яІэхэр зэраІахыгьэм е икъу дэдэу ащ фэдэ фитыныгьэхэр къызфагьэфедэжьын зэрамыльэкІыщтым яхьылІагьэу хьыкумым унашъоу ышІыгьэм икопие;
- г) ны-тыхэм (ным е тым) ядунай зэрахъожьыгъэр къэзыушыхьатырэ тхылъхэм якопиехэр;
- д) ны-тыхэр (ныр е тыр) зыдэщыlэр амышlэу кlодыгъэкlэ зэралъытагъэм ехьылlагъэу хьыкумым унашъоу ышlыгъэм икопие;
- е) ны-тыхэм (ным е тым) ядунай ахъожьыгъэу хьыкумым зэрилъытагъэм ехьылІэгъэ унашъом икопие;
- ж) ны-тыхэм (ным е тым) юридическэ нэшанэ зыхэль Іофтхьабзэхэр зэрахьанхэм ифитыныгъэ ямыlэу ыкlи язекІуакІэкІэ пшъэдэкІыжь ахьыным яІоф темытэу хьыкумым зэрилъытагъэм ехьылІэгъэ унашъом икопие:
 - з) ны-тыхэм (ным е тым) юридическэ нэшанэ

зыхэлъ lофтхьабзэхэр зэрахьанхэм ифитыныгъэ ямыlэу ыкlи язекlуакlэкlэ икъоу пшъэдэкlыжь ахьыным яlоф темытэу хьыкумым зэрилъытагъэм ехьылlэгъэ унашъом икопие;

- и) ЗАГС-м икъулыкъу исправкэу кlэлэцlыкlум ятэ фэгъэхьыгъэ къэбархэр сабыим янэ илъэlукlэ сабыир къызэрэхъугъэр къэзыушыхьатырэ актым зэрэратхагъэр къэзыгъэшъыпкъэжьырэр;
- к) къокіэ е пхъукіэ апіунэу сабыир зэраштэгъагъэр хьыкумым зэрэтырихыжьыгъэм ехьыліэгъэ унашъом икопие;
- 4) сабый ибэхэм зынаlэ атезыгъэтырэ къулыкъум иактэу кlэлэцlыкlур сабый ибэхэмрэ ны-тыхэр зышъхьарымытыжь кlэлэцlыкlухэмрэ зыщаlыгъ организацием зэращагъэм е ащ анаlэ зэрэтырагъэтырэм яхьылlагъэр;
- 5) кІэлэцІыкІур аужырэ чІыпІэу зыщыпсэугъэм къыщыратыгъэ документхэр (домовой тхылъым къыхэтхыкІыгъэр, финанс лицевой счетым икопие). Къазыратыгъэ мафэм щегъэжьагъэу мэзищым къыкІоцІ документхэр аштэх:
- б) сабый ибэхэмрэ ны-тыхэр зышъхьарымытыжь кlэлэцlыкlухэмрэ зыщаlыгь организацием къаритыгьэ справкэу зигугъу къэтшlыгьэ организацием къычlэкlыжьынэу кlэлэцlыкlум зызэригьэхьазырырэм, джащ фэдэу сабый ибэхэмрэ ны-тыхэр зышъхьарымытыжь кlэлэцlыкlухэмрэ зычlэс нэмыкl организациехэм янэятэ зышlокlодыгъэ нэуж къэралыгъо мылъкукlэ зэращаlыгъыгъэм яхьылlагъэр. Мыщ фэдэ документыр зарахьылlэрэр зигугъу къэтшlыгъэ организацием кlэлэцlыкlур къычlатlупщыным ипlалъэ къэсы зыхъукlэ ары;
- 7) зыщеджэрэ, Іоф зыщишІэрэ, къулыкъу е пщыныжь зыщихьырэ чІыпІэм кІэлэцІыкІум къыщыратыгъэ справкэр. Къазыратыгъэ мафэм ыуж мазэм къыкІоцІ мыщ фэдэ документыр аштэ;
- 8) сэкъатныгъэ зэря!эм ехьыл!эгъэ справкэу медикэсоциальнэ экспертизэ зыш!ырэ учреждением къаритыгъэр. Мыщ фэдэ документыр зарахьыл!эрэр к!элэц!ык!ум сэкъатныгъэ зэри!эр агъэнэфагъэ зыхъук!э ары;
- 9) амыгъэкощырэ мылъкумкІэ фитыныгъэу яІэхэр зытхырэ къулыкъум исправкэу кІэлэцІыкІум иунэе мылъку хэхьэрэ унэхэр Урысые Федерацием щыриІэмэ е щыримыІэмэ къэзыушыхьатырэр. Къазыратырэ нэуж мэзищым къыкІоцІ мыщ фэдэ документыр аІахы.

ФИЗКУЛЬТУРЭМРЭ ПСАУНЫГЪЭМ ИГЪЭПЫТЭНРЭ

Хэлажьэхэрэм ашІогъэшІэгъон

Физкультурникым и Мафэ игъэкІотыгъэу Адыгэ Республикэм щагъэмэфэкіыгъ. Спортсмен ціэрыіохэм кіэлэеджакіохэр alyarъэкіагъэх. Зэнэкъокъухэр футболымкіэ, стритболымкіэ, атлетикэ онтэгъумкіэ, пчыжъыер дзыгъэнымкіэ, нэмыкіхэмкіи зэхащагъэх. Урысыем физкультурникым и Мафэ ия 75-рэ илъэс фэгъэхьыгъэ зэнэкъокъухэр аублэнхэм ыпэкіэ кіэлэціыкіухэмрэ ныбжьыкіэхэмрэ зызыщагъэсэрэ стадионэу «Юностым» зэlукlэгъу гъэшlэгъон щыкlуагъ. Аужырэ шэпхъэ лъагэмэ адиштэу футбол ешіэпіэ ціыкіу къыщызэіуахыгъ.

Адыгэ Республикэм физкультурэмрэ спортымрэкІэ и Комитет итхьаматэу Хьасанэкъо Мурат къызэриІуагъэмкІэ, Урысыем футболымкІэ и Союз шІухьафтын къафишіыгъэ ешіапіэр къызэіуахыгъ. Адыгеим ащ фэдэ ешІэпІи 100 фэдиз иІэ хъугъэ. Ти ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан, Правительствэм яшІуагъэкІэ спорт псэуальэу тиlэхэм ахэхьо.

Адыгеим футболымкІэ ифедерацие итхьаматэу Николай Походенкэр, республикэм футболымкІэ икІэлэцІыкІу-ныбжьыкІэ спорт еджапІэ идиректор игуадзэу Владимир Гапон, нэмыкІхэр зэхахьэм къыщыгущы агъэх, футболым пыль ныбжьыкІэхэм япчъагьэ хэпшыкІзу зэрэхахьорэм мэхьанэ ин ратыгъ.

КІэлэцІыкІухэр, зыныбжь икъугъэхэр куп зэфэшъхьафхэм ащызэнэкъокъугъэх, апэрэ чІыпІэхэр къыдэзыхыгъэхэм М. Хьасанэкъомрэ Н. Походенкэмрэ афэгушІуагъэх, шІухьафтынхэр афа-

- Тигуапэ мырэущтэу типащэхэр къызэрэтлъыплъэхэрэр, къытиlуагъ «Зэкъошныгъэм» илъэсыбэрэ щешІагьэу, джырэ уахътэ

егъэпсэух.

«Гъожьы-шэплъ Іэгуаор»

Урысыем изэнэкъокъоу «Гъожьы-шэплъ Іэгуаор» зыфиlорэм ныбжыкІэхэр хэлэжьагьэх. Спорт псэолъэ къызэрыкІохэр псэупІэхэм къащызэІуахых, стритбол ешІэх. Баскетболым щыщ ешІакІ у ар щыт. Іэгуаор зэрадзэрэр зы хъурджанэр ары ныІэп. Командэ пэпчъ нэбгырищ щешІэ. Урамым щызэхащэрэ баскетбол ешІэгьоу ар альытэ.

Стритболым кІэщакІо фэхъугьэхэм тафэраз, — къытаlуагь кІэлэеджакІохэм япашэхэм ашышхэу ХьакІэмыз Аслъан, ЦІыкІу Налбый, Юрий Бойко, Трэхъо Сэфдидин, фэшъхьафхэм.

НыбжыкІэхэм пІуныгьэ дэгъу ятыгъэнымкІэ спортым имэхьанэ зыкъырагъэІэты. Адыгэ Республикэм физкультурэмкІэ ыкІи спортымкІэ и Комитет иотдел ипащэу Ирина Манченкэм, Адыгеим панкратионымкІэ ифедерацие итхьаматэу Къэлэшъэо Аскэр, ушусаньдамкІэ тренер шъхьаІэу НэмытІэкъо Аскэр, баскетболымкІэ тренерэу Евгений Крбашьян, фэшъхьафхэри зэхэщэн Іофыгьохэм чанэу ахэлэжьагьэх.

СтритболымкІэ апэрэ чІыпІэхэр къыдэзыхыгъэхэр зэтэгъапшэх. АнахьыкІэхэр — пшъашъэхэр:

1. Красногвардейскэ район, 2. Къалэу Мыекъуапэ, 3. Джэджэ район. Гурыт ныбжь зиІэхэр: 1. Тэхъутэмыкъое район, 2. Къалэу Мыекъуапэ, 3. Красногвардейскэ район. Нахьыжъхэр: 1. Къалэу Мыекъуапэ — 2, 2. Мыекъуапэ — 1, 3. Красногвардейскэ район.

КІалэхэм язэнэкъокъуи гъэшІэгьоныгьэ. Къалэу Мыекъуапэ, Тэхъутэмыкъое, Красногвардейскэ районхэр анахь дэгьоу ешІагъэхэм ащыщых.

Теннисымкіэ зэіукіэгъухэм нэбгырабэ ахэлэжьагъ. Теннисым яухьазырыныгьэ анахь дэгьоу къыщызыгьэльэгьуагьэхэу Анастасия Сотниковам, Хьасанэкъо Алинэ, Елена Христиненкэм спорт еджапІэм идиректорэу Мэхъош Аслъан афэгушІуагь, нэпэепль шІухьафтынхэр афишІыгьэх. ТеннисымкІэ зэнэкъокъум апэрэ чІыпІэр къыщыдэзыхыгьэр Мэзлэукьо Арсен, Андрей Чердак — ятІонэрэ, Сетэ Анзор ящэнэрэ хъугъэх.

ХагьэунэфыкІырэ чІыпІэхэр зэнэкъокъухэм къащыдэзыхыгъэхэм Іэгуаохэр, щытхъу тхылъхэр, нэмыкі шіухьафтынхэр афашіыгъэх, Ирина Манченкэм зэрэхигъэунэфыкІыгьэу, спортым ныбжьыкІэхэр зэфищагъэх, гукъэкІыжь гъэшІэгъонхэр яІзу ядэжьхэм агъэзэ-

Сурэтхэр зэхахьэм кънщытырахыгъэх.

Зэхэзыщагъэр ыкІи къыдэзыгъэкІырэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыІэр: 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44, редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтынхэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> ЗэкІэмкІи пчъагъэр 4046 Индексхэр 52161 52162 Зак. 2764

Хэутыным тыш уенехтеІяыш уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

> Редактор шъхьаІэм ипшъэрылъхэр зыгъэцакІэрэр

МэщлІэкъо Саид

ПшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр НэпшІэкъуй 3ayp

О ФУТБОЛ. УРЫСЫЕМ И КУБОК

Джар ешіакіэ хъущт

«Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ — «Динамо−ГТС» Ставрополь — ШышъхьэІум и 8−м Мыекъуапэ щызэдешІагъэх. Зезыщагъэхэр: М. Шутов — Новочеркасск, Р. Къулэ, Зезыщагъэхэр: М. Шутов — новочеркасск, Р. Къулэ, Р. Щэкъэм — Налщык. «Зэкъошныгъ»: Кондратьев (Квитченко, 90+), Натлич, Мыкъо Мурат, Такълый, Саадуев, Датхъужъ, Шалбузов, Ахмедханов (Къушъхьэ, 89), Когония (Манченко, 82), Осмаев, Мыкъо Абрек (Алый, 90+). Къэлапчъэм Іэгуаор дэзыдзагъэр: Ризван Ахмедханов — 21,49, 87 — «Зэкъошныгъ». Къызыфагъэпытагъэхэр: Ш. Шалбузов — 74, Р. Такълый — 75, А. Латхъужъ — 90+. «Зэкъошныгъ». 75, А. Датхъужъ — 90+, «Зэкъошныгъ».

Урысые Федерацием футболымкІэ и Кубок икъыдэхын фэгъэхьыгъэ зэlукlэгъоу финалым и 1/128-м хахьэрэм Мыекъуапэрэ Ставропольрэ якомандэхэр щызэдешІагьэх. БлэкІыгьэ ильэс зэнэкъокъум Волжскэ икомандэ хэтыгъэ Ризван Ахмедхановыр «Зэкъошныгъэм» къырагъэблэгъагъ. УхъумакІомэ ябэнызэ, тазырыр ыгъэцакІэзэ гьогогъуищэ хьакІэмэ якъэлапчъэ Іэгуаор ащ зэрэдидзагъэм фэшІ тигъэгушІуагъ. Александр Когоние «Динамо-ГТС-м» икъэлапчъэ лъэшэу зыдэом, къэлэпчъэ-Іутэу А. Афанасьевым Іэгуаор къызэкІидзэжьыгь. Р. Ахмедхановыр ухъумакІохэм апхырыкІи,

Іэгуаом лъычъагъ. А. Афанасьевыр къэтэджыжынэу ыкІи ичІыпІэ иуцожьынэу игьо имыфэзэ Р. Ахмедхановым хъагъэм Іэгуаор дахэу ридзагъ. Джащ фэдэ ешІакІэ «Зэкъошныгъэм» нахьыбэрэ къыгъэлъагъо зыхъукіэ, ауж къинэрэмэ къахэкіыжьыщт.

ТикъэлэпчъэІутэу Кирилл Кондратьевыр цыхьэшІэгьоу ешІэ. А. Зароченцевыр изакъоу тикъэлэпчъэlут къекlуи, лъэшэу зэогъэ Іэгуаор К. Кондратьевым къызэкІидзэжьыгъ. Ухьазырыныгъэ дэгъу къызэригъэлъагъорэм фэшІ а мафэм стадионым дэсхэр К. Кондратьевым бэрэ Іэгу фытеуагъэх. Е. Наталич, М. Мы-

къом, А. Датхъужъым, нэмыкІхэм яешіакіэ тыгу рихьыгь.

Пресс-зэјукјэр

«Динамо-ГТС-м» итренер шъхьа в В. Заздравных къызэриІуагъэмкІэ, Кубокым фэбэнэнхэм фэшІ зэкІэ футболистхэм гуетыныгъэ къызыхагъэфагъэп. ЯтІонэрэ такъикъ 45-м къыкІоцІ хьакІэхэм пчъагъэр зэблахъунэу амалышІухэр яІагьэх, ау тикъэлэпчъэІутэу К. Кондратьевым шІокІынхэ алъэкІыгъэп.

«Зэкъошныгъэм» итренер шъхьа Р. Шыумафэм зэрилъытэрэмкіэ, тифутболистхэр апэкіэ зильыхэкіэ, нахьышіоу зэгурыіохэ хъугъэх, яешіакіэ зэхъокіыныгъэхэр фашіыгъэх. Д. Павловыр, А. Волковыр, нэмыкІхэр зэрэсымаджэхэм къыхэкІэу ешІэгъум хэлэжьагьэхэп. Кубокым фэбанэхэрэм ешіакізу къагьэльагьорэр хэгьэгүм изэнэкъокъу щагьэфедэ зэрэшІоигьор Р. Шыумафэм къы-

Урысыем и Кубок икъыдэхын фэгъэхьыгъэ зичэзыу ешІэгъум Мыекъуапэрэ Астраханьрэ якомандэхэр щызэнэкъокъущтых. Пхъэдзым къызэригьэльэгьуагьэмкіэ, зэlукlэгъур шышъхьэlум и 16-м тикъалэ щыкющт.

Нэкіубгьор зыгьэхьазырыгьэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.